

(Ed. 1) 16. שאלה: הכינו מספר במספר² מה, והיה העולה³ ככה. ומקובץ שני המספרים ככה. כמה כל אחד מהם? קח מרובע חצי מקובץ⁴ שני המספרים וגרע ממנו העולה. ומהנשאר הוצא השרש⁵ הרבועי והוסיפהו על החצי ממקובץ⁶ שני המספרים, והוא המספר האחד. ואם גרענו מהחצי יהיה לך המספר השני.

והמשל, שיהיו שני המספרים מקובצים⁷ י'ג', ושטח זה בזה י'ז'. וידענו שמרובע חצי מספר י'ג'⁸ הוא מ'ב' ורביע. גרענו ממנו י'ז' ונשאר כ'ה' ורביע. הוצאנו שרשם והנה⁹ ה' שלמים וראשון אחד¹⁰, כ'ט' שניים, מ'ו', ל'ד'. הוספנום על ו' וחצי, שהוא חצי י'ג', והנה יהיה המספר האחד: י'א' שלמים, ל'א' ראשונים, כ'ט', מ'ו', ל'ד'. והמספר השני הוא: אחד שלם, כ'ח'¹¹ ראשונים ל', י'ג', כ'ו'¹². והנה שטח זה בזה הוא י'ז' בקירוב גדול.

והנה אי אפשר המצא¹³ זה המספר בדיוק, מפני¹⁴ שאין לכ'ה' ורביע שרש אמתי, לפי מה שהתבאר. וזה, שיחס כ'ה' ורביע אל כ'ה', הוא כיחס מאה ואחד אל מאה. ואין יחס מאה ואחד אל מאה¹⁵ כיחס מספר מרובע אל מספר מרובע. שאם היה הדבר¹⁶ כך, היה מאה ואחד מרובע, לפי שמאה הוא¹⁷ מרובע. ואם היה מאה ואחד מרובע¹⁸, היה שרשו אחדים שלמים, וזה שקר.

ואם שאל: הכינו מספר מונח בחלק מונח ממנו¹⁹; וקבצנו העולה עם שטח החלק המונח בשארית המספר המונח; והיה ככה; כמה כל אחד מהחלקים? קח מרובע כל המספר, וגרע ממנו זה²⁰ המספר המקובץ²¹ מהכאת²² המספר בחלק²³ אחד²⁴ ממנו, וחלק אחד ממנו באחר²⁵. ומהנשאר, הוצא השרש והוא החלק האחד²⁶. והנשאר מהמספר, הוא החלק²⁷ המונח.

והמשל, שיהיה²⁸ שטח עשרה בחלק מונח ממנו, עם שטח החלק ההוא בחלק השני²⁹, שמונים. ורצינו לדעת³⁰: כמה החלק המונח? והנה מרובע עשרה הוא מאה. גרענו מהם שמונים ונשאר עשרים. הוצאנו שרשם³¹ והוא בדרך קירוב³²: ד' שלמים, כ'ח'³³ י'ט', מ'א', כ'א', והוא החלק האחד³⁴. והנשאר, שהוא ה' שלמים, ל'א', מ', י'ח', ל'ט', הוא החלק המונח³⁵. ואם תכהו בעשרה ונשאר, יעלה פ' בקירוב גדול.

ואם שאל: הכינו מספר מונח בחלק מונח³⁶ ממנו, וקבצנו העולה עם מרובע החלק הנשאר, והיה ככה; ורצינו לדעת³⁷, כמה כל אחד מהחלקים? גרע³⁸ הכל ממרובע כל המספר. והנשאר בידך, גרעהו ממרובע חצי המספר³⁹. והנשאר בידך, הוצא את יסודו והוסיפוהו על חצי המספר, והנה החלק האחד⁴⁰. והנשאר מהמספר הוא החלק השני.

והמשל, שיהיה שטח עשרה בחלק אחד ממנו, עם⁴¹ מרובע הנשאר, פ'. ורצינו לדעת⁴²: כמה כל אחד מהחלקים? גרענו פ' ממאה ונשאר עשרים. גרענו עשרים⁴³ מ'כ'ה', ונשאר⁴⁴ חמשה. הוצאנו שרשם והוא בקירוב ב' שלמים, י'ד', ט', נ', מ'. הוספנום⁴⁵ על חמשה, והנה החלק האחד: ז' שלמים, י'ד', ט', נ', מ'. והחלק השני: ב' שלמים, מ'ה'⁴⁶, נ', ט', כ'. והנה שטח י' באי זה⁴⁷ חלק שיהיה מאלו, עם מרובע החלק הנשאר, הוא שמונים בקירוב. והוא מבואר⁴⁸ במעט עיון⁴⁹ ממה שקדם, שבאי זה מן החלקים⁵⁰ שיוכה מספר עשרה ויחובר עם מרובע הנשאר, יהיה העולה אחד בעינו⁵¹, לפי שהעולה יהיה שוה⁵² לשטח החלק האחד בשני ולמרובעי שניהם.

(Ed. 1) 17. שאלה: חברנו מספר מונח ראשון עם חלקים מונחים ממספר מונח שני, והיה העולה שוה⁵⁴ למספר⁵⁵ המונח השני עם חלקים אחרים מהמספר⁵⁶ המונח הראשון, והיה העולה⁵⁷ מספר ככה. כמה כל אחד מהמספרים⁵⁸?

הדרך בזה שתשיב החלקים חלק. ואחר כך⁵⁹, תוציא המספרים, שינהגו זה המנהג, על האופן שהתבאר בתמונת נ'ב'⁶⁰. וזה יתבאר⁶¹ מהמופת ההוא בעינו. וכן ראוי שתדע שכל מה שהתבאר⁶² בתמונת מ'ז', ומ'ח', ונ'ג' יצדק בחלקים גם כן כשיושבן חלק. וזה יתבאר⁶³ גם כן מהמופת אשר באלו התמונות⁶⁴. ואחר שישלם לך המעשה בהוצאת⁶⁵ המספרים אשר ינהגו⁶⁶ זה המנהג, תדע מה יעלה⁶⁷ המספר האחד עם החלקים המונחים מהמספר⁶⁸ השני, והוא הגילוי לעולה הידוע. ותוכל להוציא הגילויים⁶⁹ לשני המספרים על האופן

¹ Je, Mo30, Mo1063 - Omit this whole problem. ² NY. במספרי - NY. ³ והיה העולה ועלה - NY. ⁴ נקבץ - NY. ⁵ Pa - replaces יוצא. ⁶ Pa - כ'ה'. ⁷ Vi - וראשון אחד replaces א' ראשון - NY. ⁸ והיה - NY. ⁹ ג'. ¹⁰ Pm2271. ¹¹ נקבצים - NY. ¹² והוא השרש replaces כי מאה - NY. ¹³ היה הדבר - NY. ¹⁴ ומ'ו' ורביע replaces מאה - NY. ¹⁵ ואין יחס מאה ואחד אל מאה - NY. ¹⁶ החלק המונח replaces מ'ו' ורביע - NY. ¹⁷ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ¹⁸ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ¹⁹ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ²⁰ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ²¹ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ²² ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ²³ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ²⁴ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ²⁵ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ²⁶ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ²⁷ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ²⁸ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ²⁹ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ³⁰ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ³¹ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ³² ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ³³ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ³⁴ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ³⁵ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ³⁶ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ³⁷ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ³⁸ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ³⁹ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁴⁰ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁴¹ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁴² ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁴³ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁴⁴ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁴⁵ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁴⁶ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁴⁷ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁴⁸ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁴⁹ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁵⁰ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁵¹ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁵² ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁵³ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁵⁴ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁵⁵ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁵⁶ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁵⁷ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁵⁸ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁵⁹ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁶⁰ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁶¹ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁶² ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁶³ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁶⁴ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁶⁵ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁶⁶ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁶⁷ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁶⁸ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY. ⁶⁹ ומ'ו' ורביע replaces מאה ואחד - NY.

שהתבאר בראש זה השער⁷⁰.

דמיון זה⁷¹, שיחבר המספר המונח הראשון עם ב' שביעיות ותשיעיות מהמספר המונח השני, והיה עשרים. ואם יחבר המספר המונח השני⁷² עם ב' חמישיות המספר המונח הראשון, יהיו עשרים גם כן. ורצינו לדעת: כמה כל אחד מהמספרים?

הנה נשיב ב' שביעיות ותשיעיות, חלק אחד. והנה יהיה חלק אחד משנים וי'ג' חלקים מ'ה' באחד. וכן נשיב ה'ב' חמישיות, חלק אחד. ויהיו חלק אחד משנים וחצי. ואחר כך⁷³, נוציא שני מספרים ינהגו⁷⁴ זה המנהג, על צד שהתבאר⁷⁵ בתמונת נ'ב'. ולזה, נערוך⁷⁶ אחד וי'ג'⁷⁷ חלקים מ'ה' באחד, על ב' שלמים וחצי, ועלה ג' וד' חומשים, והוא המספר הראשון. ונערוך אחד וחצי, על ב' וי'ג' חלקים מ'ה', ויעלה ג' שלמים ול'ט' חלקים מ'נ', והוא המספר השני. והנה המספר הראשון עם ב' שביעיות המספר השני ותשיעיות⁷⁸, הוא ה' שלמים וג' עשיריות, וככה המספר השני עם ב' חמישיות⁷⁹ המספר⁸⁰ הראשון. ולפי שידעת הגילוי לה' שלמים וג' עשיריות, והוא עשרים, תוציא הגילויים למספר הראשון והשני על זה היחס, והנה המבוקש⁸¹. ערכת הראשון על עשרים וחלקת על ה' שלמים וג' עשיריות, והנה המונח הראשון⁸² הוא י'ד' שלמים וי'ח' חלקים מ'נ'. ובזה הדרך⁸³ יהיה המונח השני י'ד' שלמים⁸⁴ וי'ד' חלקים מ'נ'⁸⁵ באחד. והקש על זה.

והיה זה כן, לפי שיחס הראשון אל המונח הראשון⁸⁶, כיחס העולה אל עשרים, וכיחס השני אל המונח השני.

שני	עולה	ראשון
<u>ג' שלמים ול'ט' חלקים מ'נ'</u>	<u>ה' שלמים וג' עשיריות</u>	<u>ג' שלמים וד' חומשים</u>
מונח שני	עולה	מונח ראשון
<u>י'ד' שלמים וי'ד' חלקים מ'נ'</u>	<u>עשרים</u>	<u>י'ד' שלמים וי'ח' חלקים מ'נ'</u>

וכזה⁸⁷ הוא מבואר⁸⁸, שיחס ב' חומשי הראשון אל⁸⁹ ב' חומשי⁹⁰ המונח הראשון, כיחס הראשון אל המונח הראשון⁹¹. וכזה יהיה יחס ב' שביעיות⁹² השני ותשיעיותו אל ב' שביעיות המונח השני ותשיעיותו, כיחס השני אל המונח השני, שהוא כיחס הראשון אל המונח הראשון.

וכאשר קבצנו⁹³ שנים גילויים, יהיה גם כן⁹⁴ יחס מקובצם⁹⁵ אל מקובצם⁹⁶ גילויים, כיחס העולה אל עשרים. ולזה יהיה יחס השני וב' חומשי הראשון מקובצים⁹⁷, אל המונח השני וב' חומשי המונח הראשון מקובצים, כיחס העולה, שהוא ה' שלמים וג' עשיריות, אל עשרים.

וכאשר המירונו⁹⁸ יהיה יחס השני וב' חומשי הראשון מקובצים⁹⁹ אל העולה, כיחס המונח השני וב'¹⁰⁰ חומשי המונח הראשון אל עשרים. אבל הראשון מאלו הארבעה שוה לשני, הנה¹⁰¹ השלישי¹⁰² שוה¹⁰³ לרביעי. הנה¹⁰⁴ אם כן, המונח השני וב' חומשי המונח הראשון הוא עשרים. וכזה התבאר, שהמונח הראשון¹⁰⁵ וב' שביעיות המונח השני ותשיעיותו הוא עשרים.

והיתה השאלה לחבר עם הראשון כפלים מה מהשני, ועם השני כפלים מה מהראשון, ויהיה העולה אחד בעינו. תוציא ממספר¹⁰⁶ כפלי הראשון אחד, והנשאר הוא השני. וכזה תוציא ממספר¹⁰⁷ כפלי השני אחד, והנשאר הוא¹⁰⁸ הראשון. ותמצא שאלו המספרים¹⁰⁹ ינהגו המנהג שזכר.

דמיון, שיהיה הראשון עם שני כפלי השני וחציו¹¹⁰, כמו השני¹¹¹ עם שלשה¹¹² כפלי הראשון ורביעיתו. הנה תשים הראשון, אחד וחצי; והשני¹¹³, ב' שלמים ורביעי. ולזה יהיה הראשון עם שני כפלי השני וחציו¹¹⁴, הוא הראשון והשני מקובצים¹¹⁵, ושטח אחד וחצי שהוא הראשון, בשני שהוא ב' שלמים ורביעי. וכזה, יהיה השני עם שלשה כפלי הראשון ורביעיתו, שוה לשני ולראשון מקובצים¹¹⁶, ולשטח השני שהוא שנים ורביעי, באחד וחצי שהוא הראשון. ולזה הוא¹¹⁷ מבואר, שהעולה הוא אחד בעצמו, והוא ז' שלמים ושמינית. ואם אמר

והיה Pm2271 - Missing⁷². זה NY - Missing⁷¹. על האופן שהתבאר בראש זה השער replaces באופן המבואר בראש שער זה - NY⁷⁰ וי'ב'. NY⁷⁷. נערוך Vi - Missing⁷⁶. המבואר - NY⁷⁵. שינהגו - NY⁷⁴. כן NY - Missing⁷³. עשרים. ואם יחבר המספר המונח השני replaces ובדרך זו - NY⁸². והנה המבוקש והוא הדרוש - NY⁸¹. מספר - NY⁸⁰. חומשי - NY⁷⁹. ותשיעית - NY⁷⁸ אל Vi - Missing⁸⁶. מ'כ'ג' - Vi, Pm2462⁸⁵. וי'ח' חלקים מ'נ'. ובזה הדרך יהיה המונח השני י'ד' שלמים Vi - Missing⁸⁴. ובזה הדרך NY⁹⁶ - Missing⁹⁵. גם כן NY - Missing⁹⁴. וכאשר קבצנו replaces וכשקבצנו - NY⁹³. שביעיות Pa - Missing⁹². השני - Pa⁹¹. חומשי אל המונח השני וב' חומשי המונח הראשון NY - Missing⁹⁹. המירונו, is inserted after הנה - Pm2271⁹⁸. נקבצים - NY⁹⁷. נקבץ - מקובצים, כיחס העולה, שהוא ה' שלמים וג' עשיריות, אל עשרים. וכאשר המירונו, יהיה יחס השני וב' חומשי הראשון מקובצים - NY¹⁰⁶. ראשון - NY¹⁰⁵. הנה NY - Missing¹⁰⁴. ישוה - Pa, NY¹⁰³. לשלישי - Pa, Pm2271¹⁰². אם כן - NY¹⁰¹. וכי - NY¹⁰⁰. וכיחס - Pa¹⁰⁰ replaces שמספרים אלו - NY¹⁰⁹. השני. וכזה תוציא ממספר כפלי השני אחד, והנשאר הוא Pa - Missing¹⁰⁸. מספר - NY¹⁰⁷. מספר השני - Pa, Pm2271, NY, Lo¹¹³. השלשה - Vi - Missing¹¹². וחציו, כמו השני NY - Missing¹¹¹. וחציו Pa, Pm2271 - Missing¹¹⁰. שאלו המספרים השני - Pa, Pm2271, NY, Lo - Missing¹¹⁴. ולזה יהיה הראשון עם שני כפלי השני וחציו Pa, Pm2271, NY, Lo - Missing¹¹⁴. הוא NY - Missing¹¹⁷. נקבצים - NY¹¹⁶. נקבצים - NY¹¹⁵.

השואל שהראשון הוא עשרים, הנה ¹¹⁸ תוכל להוציא כמה השני. וזה שיחס ¹¹⁹ הראשון אל עשרים, כיחס השני, שהוא ¹²⁰ ב' ורביעי, אל הנעלם. ולזה יהיה השני, שלוששים ¹²¹.

והנה בתמונת מ'ח' ונ'ג' הדבר מבואר עם חלקים, כמו ¹²² שהוא ¹²³ עם ¹²⁴ חלק, מהמופת אשר שם בעינו. וזה כשיושבו החלקים חלק. וכן הענין בתמונת מ'ז' כשהיה הראשון שנים אחר שהשיבנו החלקים חלק. אבל ¹²⁵ אם היה פחות משנים, הנה לא נתבאר שם דרך לקיחת אלו המספרים ¹²⁶.

ונאמר שהדבר באלו הפך הענין כשהיה הראשון מוסיף על שנים. וזה שאז היה הראשון מאלו המספרים ¹²⁷: השלישי ויתרון השני על הראשון, כשחסרנו ¹²⁸ ממנו השטח ההווה ¹²⁹ מחסרון הראשון משנים, בשטח ¹³⁰ השני בשלישי. והשני והשלישי יוצאו על הצד שהתבאר שם.

והמשל, שיהיה ¹³¹ המספר אשר ממנו ¹³² נקח חלק אחד, כשהשיבנו החלקים חלק אחד ¹³³, פחות משנים והוא א'. ויהיה חסרונו ¹³⁴ משנים קצה אחד והוא ¹³⁵ ד'. ויהיה המספר השני ב'. ויהיה ¹³⁷ יתרונו על א' מספר ה'. ויהיה המספר השלישי ג', ויהיה יתרונו על ב' מספר ז'. ויהיה המספר הנמשך לפני ב' מספר ח', והנמשך לפני ג' מספר ט', והנמשך לפני א' מספר ל', והוא יתרון א' על אחד. ויהיו כ'ל' שוים לא', ולזה יהיה כ' אחד. הנה נגרע ¹³⁹ ממספרי ג'ה' מורכב ד'ב'ג' ונשים הנשאר מ'. והוא ¹⁴⁰ יהיה המספר הראשון. ונחבר עם מ' כפל שטח ה' בט'. ויהיה העולה נ'. ¹⁴¹ והוא יהיה המספר השני. ונחבר עם נ' ¹⁴², כפל שטח ל' ¹⁴³ בז'. ונשים העולה ס', והוא יהיה המספר השלישי. ונבאר שאלו המספרים הם ¹⁴⁵ המבוקשים ¹⁴⁶.

המופת, שהמספר ¹⁴⁷ הראשון והוא מ', שוה למספרי ג'ה' פחות מספר ד'ב'ג'. המספר ¹⁴⁹ השני והוא נ', שוה למספרי ג'ה' פחות מורכב ¹⁵¹ ד'ב'ג' ולכפל שטח ה' בט'. והמספר השלישי והוא ס', שוה למספרי ג'ה' פחות מורכב ד'ב'ג' ולכפל שטח ה' בט' ¹⁵² ולכפל שטח ל' בז'. ונאמר שהחלק הנקרא בא' ¹⁵³ ממספרי ¹⁵⁴ נ'ס' שוה לכפל שטח ח' בט'.

המופת ¹⁵⁶, שחצי מספרי נ'ס' ¹⁵⁷ שוים למספרי ג'ה' ולכפל שטח ה' בט' ולשטח ל' בז', כשחוסר מכל זה מורכב ד'ב'ג'. ונשים שטח ל' בח'ג' משותף. הנה ¹⁵⁸ אם כן, חצי מספרי ¹⁵⁹ נ'ס' ¹⁶⁰ שוים למספרי ג'ה' ולכפלי ¹⁶¹ שטח ה' בט' ולשטח ל' בז' ולשטח ל' בח'ג' ¹⁶², כשחוסר מכל זה מורכב ד'ב'ג' ושטח ל' בח'ג'. אבל ¹⁶³ שטח ה' בט' עם שטח ל' בז' שוה לשטח ח' במספרי ה'ז' מקובצים ¹⁶⁴, לפי שהיו הנה שלשה מספרים ל'ח'ט', ויתרון ח' על ל', ה' ¹⁶⁵. ויתרון ט' ¹⁶⁶ על ח', ז' ¹⁶⁷. והנה מספרי ה'ז'ל' שוים למספר ט'; אם כן, שטח ח' ¹⁶⁸ במספרי ה'ז' עם שטח ח' ¹⁶⁹ בל' יהיה שוה ¹⁷⁰ לשטח ח' בט'. ונגרע משטח ל' בח'ג' שטח ¹⁷¹ ל' בח', וישאר שטח ל' בג' ומספרי ג'ה' ושטח ה' בט' כשחוסר מכל זה מורכב ד'ב'ג' ושטח ל' בח'ג'. ואומר שזה כולו שוה למורכב ל'ח'ט' ¹⁷³.

המופת ¹⁷⁴, שאנחנו ¹⁷⁵ נחבר שטח ה' בט' עם ה', ויהיה שוה ¹⁷⁶ לשטח ה' בג'. עוד נחברוהו עם ג', ויהיה שוה ¹⁷⁸ לשטח ה'כ' בג'. עוד נחברוהו עם שטח ל' בג', ויהיה העולה שוה ¹⁷⁹ לשטח ה'כ'ל' בג'. וזה שוה לשטח ב' בג'. וזה שוה לשטח ¹⁸¹ ד'ל', שהוא אחד, במורכב ב'ג'. ונחסר מזה מורכב ד'ב'ג' וישאר מורכב ל'ב'ג'. והנה מורכב ל'ח'ט' פחות ממורכב ל'ב'ג', מורכב ל'ח'ג' ¹⁸². וזה שמורכב ל'ח' בט' עם מורכב ל'ח' שוה למורכב ¹⁸³ ל'ח'ג'; ומורכב ל'ח'ג' שוה לשטח ח' ¹⁸⁴ בל'ג' ¹⁸⁵; וכאשר חברנו ¹⁸⁶ עם זה מורכב ל'ג', היה העולה שוה לשטח ב' ¹⁸⁷ בל'ג' ¹⁸⁸. אם כן, כשחסרנו ממורכב ל'ב'ג' מורכב ל'ח'ג' ¹⁸⁹, שיהיה ¹⁹⁰ לנו לחסר מהמספר, היה הנשאר מורכב ל'ח'ט'.

אם כן, חצי מספרי ¹⁹¹ נ'ס' ¹⁹² שוה למורכב כ'ח'ט' ¹⁹³ שהוא שטח ח' בט', ולמורכב ל'ח'ט' ¹⁹⁴. וזה שוה לשטח כ'ל' במורכב ח'ט'. אבל כ'ל' הוא א'. אם כן, חצי מספרי נ'ס' שוים למורכב א'ח'ט'. אם כן, שטח ח' בט' ¹⁹⁵, הוא חלק נקרא בא' מחצי ¹⁹⁶ מספרי נ'ס'. ולזה יהיה כפל שטח ח' בט', חלק נקרא בא' ממספרי נ'ס'.

¹¹⁸ NY - Missing. ¹¹⁹ NY - כי יחס replaces שיחס. ¹²⁰ NY - הוא. ¹²¹ Vi, Pm2462. ¹²² Pm2271, NY. ¹²³ NY - כמה. ¹²⁴ Pa - Missing. ¹²⁵ NY - עם. ¹²⁶ NY - אך. ¹²⁷ NY - אלו המספרים replaces מספרים אלו. ¹²⁸ NY - שהיו. ¹²⁹ Pa, Pm2462, Vi, NY, Lo. ¹³⁰ NY - הוא. ¹³¹ NY - כשטח. ¹³² NY - יהיה. ¹³³ Vi - שממנו. ¹³⁴ NY - אחר. ¹³⁵ Vi - נגיע. ¹³⁶ Pa - Missing. ¹³⁷ Pa - והנה. ¹³⁸ Pa, Pm2271, NY. ¹³⁹ Vi, Pa, Pm2271, Pm2462, NY, Lo. ¹⁴⁰ Pa - והיה. ¹⁴¹ Pm2271, NY. ¹⁴² Pm2271, NY. ¹⁴³ Vi - Missing. ¹⁴⁴ Vi, Pm2462, Pa, Pm2271, NY. ¹⁴⁵ Pm2271 - הם. ¹⁴⁶ NY - שבו מספרים אלו הם המספרים. ¹⁴⁷ Pa - ממספר. ¹⁴⁸ Vi, Pa - למספר. ¹⁴⁹ Pa, Pm2271, NY, Lo. ¹⁵⁰ Pa - והמספר. ¹⁵¹ NY - שוה למספרי ג'ה' פחות מורכב ד'ב'ג' ולכפל שטח ה' בט'. ¹⁵² Pm2271, NY - Missing. ¹⁵³ Pa - מספרי. ¹⁵⁴ Pa - בח'. ¹⁵⁵ Vi, Pm2462. ¹⁵⁶ NY - מופתו. ¹⁵⁷ Vi - ג'ט'. ¹⁵⁸ NY - ניז'. ¹⁵⁹ Pa - מספר. ¹⁶⁰ Vi, Pm2462, Lo. ¹⁶¹ Pa, NY. ¹⁶² NY - בח'. ¹⁶³ NY - והמספר השלישי והוא ס', שוה למספרי ג'ה' פחות מורכב ד'ב'ג' ולכפל שטח ה' בט'. ¹⁶⁴ NY - אל. ¹⁶⁵ NY - ג'ט'. ¹⁶⁶ Pa, Vi, Pm2271, Pm2462, Lo - No space between the 'n' and 'l'. ¹⁶⁷ NY - ס'. ¹⁶⁸ Pa - Missing. ¹⁶⁹ NY - א'. ¹⁷⁰ NY - ויהיה שוה replaces וישוה. ¹⁷¹ NY - ויהיה שוה replaces וישוה. ¹⁷² NY - ויהיה שוה replaces וישוה. ¹⁷³ Pa - ס'ח'ל'. ¹⁷⁴ NY - מופתו. ¹⁷⁵ NY - Missing. ¹⁷⁶ NY - שאנחנו replaces וישוה. ¹⁷⁷ NY - עוד. ¹⁷⁸ NY - ויהיה שוה replaces וישוה. ¹⁷⁹ NY - ויהיה שוה replaces וישוה. ¹⁸⁰ NY - ה'ב'ל'. ¹⁸¹ Pa - Missing. ¹⁸² NY - ויהיה שוה replaces וישוה. ¹⁸³ Pa - Missing. ¹⁸⁴ NY - Missing. ¹⁸⁵ Pm2271 - בכ'ג'. ¹⁸⁶ NY - וכאשר חברנו replaces וישוה. ¹⁸⁷ NY - שיהיה. ¹⁸⁸ NY - ל' בח'ג'. ¹⁸⁹ Error - Should be 'ל' בח'ג'. ¹⁹⁰ NY - וכאשר חברנו replaces וישוה. ¹⁹¹ NY - שיהיה. ¹⁹² NY - ל' בח'ג'. ¹⁹³ Vi, Pm2462 - ח'ט'. ¹⁹⁴ Pm2271, NY - בו'ח'ט'. ¹⁹⁵ Pa, NY - במ'. ¹⁹⁶ Pa, NY - מחצי. ¹⁹⁷ NY - מהחצי. ¹⁹⁸ NY - ח' בט'.

מקובצים¹⁹⁷. ונשים העולה מספר ע'¹⁹⁸.

וגם כן, הנה חצי¹⁹⁹ מספרי מ'ס²⁰⁰, כששמנו שטח ל'²⁰¹ בב'²⁰² משותף, שוים למספרי²⁰³ ה'ג' ושטח ה' בט' ושטח ל' בז' ושטח ל'²⁰⁴ בב'²⁰⁵, פחות מורכב ד'ב'ג' ושטח ל' בב'²⁰⁶. ואומר שזה כלו שוה למורכב ל'ב'ט'. וזה ששטח ה' בט' עם ה' שוה לשטח ה' בג'. וכשחובר עם שטח ה'²⁰⁸ בג'²⁰⁹, ג', יהיה שוה²¹⁰ לשטח ה'כ'ל'²¹¹ בג'²¹². והנה שטח ל' בב'²¹³ עם שטח ל' בז'²¹⁴ שוה לשטח ל' בג'. לפי שה'כ'ל' כמו ב', יהיה אם כן, זה²¹⁷ שוה לשטח ל'ד' במורכב ב'ג', לפי שטח ל' הוא אחד. וכאשר חסרנו²¹⁸ מזה מורכב ד'ב'ג', ישאר מורכב ל'ב'ג'. וכאשר חסרנו מזה מורכב ל'ב'ג'²¹⁹ ישאר שטח ט' במורכב ל'ב'²²⁰. הנה²²¹ אם כן, חצי מספרי מ'ס²²² שוים למורכב ב'ל'ט'. אם כן, שטח ל'²²³ בט'²²⁴ הוא חלק נקרא²²⁵ בב'²²⁶ מחצי²²⁷ מספרי מ'ס²²⁸ מקובצים²²⁹. ולזה יהיה כפל שטח ל' בט' חלק נקרא בב'²³⁰ ממספרי²³¹ מ'ס²³² מקובצים²³³. ונשים העולה מספר פ'²³⁴.

וגם כן²³⁵, הנה חצי מספרי מ'ני²³⁶, כששמנו²³⁷ שטח ל' בג' משותף, שוה למספרי ה'ג' ולשטח ה' בט' פחות מורכב ד'ב'ג' ושטח ל' בג'²³⁸. ואומר שזה כולו שוה למורכב ל'ח'ג'. וזה ששטח ה' בט' עם מספרי ה'ג' שוה לשטח ה'כ'ל'²³⁹ בג'²⁴⁰ כמו שהתבאר²⁴¹ קודם. וכאשר חברנו²⁴² עם זה שטח ל' בג'²⁴³ היה העולה שטח²⁴⁴ ה'כ'ל' בג'²⁴⁵, שהוא שוה לשטח ב' בג'²⁴⁶. יהיה²⁴⁷ אם כן, זה שוה לשטח ל'ד' במורכב ב'ג', לפי של'ד' הוא אחד. וכאשר חסרנו²⁴⁸ מזה מורכב ד'ב'ג', ישאר מורכב ל'ב'ג', שהוא שטח ב' במורכב ל'ג'²⁴⁹. וכאשר חסרנו מזה מורכב ל'ג', ישאר שטח ח' במורכב ל'ג'. וזה שוה למורכב ל'ח'ג', שהוא שטח ג' במורכב ל'ח'. אם כן, שטח ל' בח' הוא חלק נקרא בג' מחצי מספרי מ'ני²⁵⁰. ולזה יהיה כפל שטח ל' בח' חלק נקרא בג' ממספרי מ'ני מקובצים²⁵¹. ונשים העולה מספר צ'.

ואומר שמספרי מ'ע' שוים²⁵² למספרי נ'פ' או למספרי ס'צ'²⁵³. וזה שמספרי מ'ע' שוים למספר²⁵⁴ מ'²⁵⁵ ולכפל שטח ח' בט'. ונ'פ' שוים למספר מ' ולכפל שטח ה' בט' ולכפל שטח ל' בט'. אם כן, מספרי נ'פ' שוים גם כן למספר מ' ולכפל שטח ח' בט'. וגם כן, הנה מספרי ס'צ'²⁵⁶ שוים למ' ולכפל שטח ה' בט' ולכפל שטח ז' בל' ולכפל שטח ח' בל'. אבל כפל שטח ז' בל' עם כפל שטח ח' בל'²⁵⁸ שוה לכפל שטח ז'ח' בל', וזה שוה לכפל שטח ט'²⁵⁹ בל'. וכאשר חובר²⁶⁰ עם זה כפל שטח ט'²⁶¹ בה', היה העולה כפל שטח ט' בל'ה'²⁶². ול'ה' כמו ח', ולזה יהיה העולה שוה²⁶³ לכפל שטח ט' בח'. וכאשר חברנו²⁶⁴ עם זה מספר מ', היה העולה גם כן מספר מ' וכפל שטח ח' בט'. והוא מה שרצינו²⁶⁵.

ונתן לך דמיונים על זה בכל אחד מהאופנים כשיהיו שם²⁶⁶ חלקים למען תשכיל ותדע²⁶⁷.

נרצה שנמצא שלשה מספרים יהיה האחד עם ב' שביעיות הנשארים, כמו האחד עם ב' חמישיות הנשארים²⁶⁸, וכמו האחר עם ג' חלקים מ'יא' בנשארים. השיבוננו ב' שביעיות²⁶⁹ חלק אחד, והיה חלק אחד מג' וחצי. השיבוננו ב' חמישיות חלק אחד²⁷⁰, והיה חלק אחד מב' וחצי. השיבוננו ג' חלקים מ'יא' חלק אחד, והיה חלק אחד מג' וב' שלישיים. חברנו המספר הגדול עם יתרון האמצעי על הקטן, וחברנו עם זה השטח ההווה מיתרון הקטן על שנים בשטח האמצעי בגדול. ולזה יהיה המספר הראשון י'א' שלמים וחלק מ'יב' באחד. חברנו²⁷¹ עם זה כפל שטח יתרון האמצעי על הקטן, בגדול פחות אחד, ויעלה יו' שלמים ויא' חלקים מ'יב' באחד, והוא המספר השלישי²⁷². והיה הראשון עם ב' חמישיות הנשארים שהוא חלק אחד מב' וחצי, כמו השני עם ב' שביעיות הנשארים, וכמו השלישי עם ג'²⁷³ חלקים מ'יא' בנשארים.

דמיון שני²⁷⁴, נרצה שנמצא שלשה מספרים יהיה האחד עם חצי הנשארים, כמו האחד עם ב' חמישיות

¹⁹⁷ NY - נקבצים. ¹⁹⁸ NY - ז'ג'. ¹⁹⁹ Vi - הנה חצי replaces חצי הנה. ²⁰⁰ NY - מ'ה'. ²⁰¹ Vi, Pm2462 - נ'. ²⁰² Pm2271, NY - בכ'. ²⁰³ NY - פחות מורכב ד'ב'ג' ושטח ל' בב'. ²⁰⁴ Vi, Pm2462 - בט' is inserted after 'ל'. ²⁰⁵ Pm2271, NY - בכ'. ²⁰⁶ Pa - Missing. ²⁰⁷ NY - כי שטח- ²⁰⁸ NY - כ'. ²⁰⁹ NY - ב'ג'. ²¹⁰ NY - יהיה שוה replaces ישוה. ²¹¹ Vi, Pm2462 - ה'ב'. ²¹² NY - ב'ג'. ²¹³ NY - וכשחברנו- ²¹⁴ Pm2271, NY - בכ'. ²¹⁵ Pa - בח'. ²¹⁶ Pa - שהכל replaces שה'כ'ל'. ²¹⁷ Pa - זה replaces זה'ה'. ²¹⁸ NY - The phrase is inserted in the margin. ²¹⁹ Vi, Pa, Pm2271, NY, Lo - Missing. ²²⁰ Vi, Pa, Pm2462 - Missing. ²²¹ Pa, NY - Missing. ²²² Vi, Pa, Pm2462, Pm2271, NY, Lo - נ'ס'. ²²³ Pa, Pm2271, NY - ע'. ²²⁴ Vi - ל'ג'. ²²⁵ Vi, Pm2462, Lo - Missing. ²²⁶ Vi, Pm2462, NY - בכ'. ²²⁷ Vi, Pm2462, Lo - חצי- ²²⁸ Vi, Pm2462, Pa, Pm2271, NY, Lo - נ'ס'. ²²⁹ NY - נקבצים. ²³⁰ Vi, Pm2462 - בט'. ²³¹ NY - בכ'. ²³² Vi, Pa, Pm2462, Pm2271, NY, Lo - נ'ס'. ²³³ NY - נקבצים. ²³⁴ Vi - ב'ג' (The combination 'ב'ג' looks very much like 'ס'). ²³⁵ NY - מ'ג'. ²³⁶ Vi, Pm2271, Lo - מ'ג'. ²³⁷ NY - בשומונו. ²³⁸ Pm2462 - ל'ב'ג'. ²³⁹ Vi, Pm2462, Pm2271, NY - כ'ג'. ²⁴⁰ NY - כ'ג'. ²⁴¹ NY - כ'ג'. ²⁴² NY - כמו שהתבאר replaces וכשחברנו- ²⁴³ NY - היה העולה שטח ה'כ'ל' בג', ²⁴⁴ Pa - Missing. ²⁴⁵ NY - ב'ג'. ²⁴⁶ NY - ב'ג'. ²⁴⁷ Pa, NY - Missing. ²⁴⁸ NY - וכאשר חסרנו replaces וכשחברנו- ²⁴⁹ Pa - ל'ב'. ²⁵⁰ NY - נ'ס'. ²⁵¹ NY - מ'מ'. ²⁵² Pa - Missing. ²⁵³ Vi, Pm2462 - כ'צ'. ²⁵⁴ Vi, Pm2462, NY - ש'ש'. ²⁵⁵ Vi, Pm2462, NY - ש'ש'. ²⁵⁶ Vi, Pm2462, Pm2271, NY - ש'ש'. ²⁵⁷ Pm2271, NY - מספר- ²⁵⁸ NY - מספר- ²⁵⁹ NY - מספר- ²⁶⁰ NY - ד'ט'. ²⁶¹ NY - עם כפל שטח ח' בל'. ²⁶² NY - ב'ל'ה'. ²⁶³ NY - יהיה העולה שוה replaces ישוה העולה- ²⁶⁴ NY - כשהיו- ²⁶⁵ Pa - והוא מה שרצינו. ²⁶⁶ Pa - Missing. ²⁶⁷ NY - השיבוננו ב' חמישיות הנשארים שהוא חלק אחד מג' וחצי. ²⁶⁸ NY - חמישיות הנשארים ²⁶⁹ Pa - Missing. ²⁷⁰ NY - חמישיות הנשארים ²⁷¹ Pa - Missing. ²⁷² Error - There is a line missing. ²⁷³ NY - השיבוננו ב' חמישיות הנשארים ²⁷⁴ Pa - זה- ²⁷⁵ NY - י'ג'.

הנשארים, וכמו האחר עם ג' חלקים מ'א' בנשארים. וכאשר השיבנו²⁷⁵ החלקים חלק יהיו המספרים אשר אלו²⁷⁶ החלקים נקראים בהם²⁷⁷: שנים, ושנים וחצי, וג' וב' שלישית. ונשים המספר הראשון, הגדול²⁷⁸ ויתרון האמצעי על הקטן מקובצים²⁷⁹. ולזה יהיה הראשון ד' שלמים וששית אחד. ויהיה השני²⁸⁰ על הצד הקודם ו' שלמים וה' ששית²⁸¹. ויהיה השלישי ח'²⁸² שלמים²⁸³. ויהיה הראשון עם חצי הנשארים, כמו השני עם ב' חמישיות הנשארים, וכמו השלישי עם ג' חלקים ב'א' בנשארים.

דמיון שליש, נרצה שנמצא שלשה מספרים יהיה האחד עם ג' חמישיות הנשארים, כמו האחד עם ד' חלקים מ'א' בנשארים, וכמו האחר עם ב' שביעיות הנשארים. וכאשר השיבנו²⁸⁴ אלו החלקים חלק, יהיה²⁸⁵ המספר²⁸⁷ הקטן מהמספרים אשר אלו החלקים נקראים בהם²⁸⁸, אחד וב' שלישית; והאמצעי ב' וג' רביעיות; והגדול ג' וחצי. והנה יהיה המספר הראשון על האופן שקדם אחד וט' חלקים מכד'. ויהיה המספר השני²⁸⁹ ח' וב' חלקים מכד'²⁹⁰, והמספר השלישי הוא²⁹¹ ט' וב' חלקים מכד'.

דרך אחרת קלה למצוא מספרים כמה שיהיו, יהיה האחד עם חלק או חלקים מהנשארים, כמו האחר עם חלק או חלקים מהנשארים²⁹³. והמשל²⁹⁴, שנרצה למצוא ארבעה מספרים, יהיה האחד עם א'²⁹⁶ חלקים מד' מהנשארים²⁹⁷, כמו השני עם ב' חלקים מה' בנשארים, וכמו השלישי²⁹⁸ עם חלק אחד מז' בנשארים, וכמו הרביעי עם ג' חלקים מח'²⁹⁹ בנשארים. הנה נשים א'ט' שוים למספר³⁰⁰ ד', וב'כ'³⁰¹ שוים למספר³⁰² ה', ול' פחות אחד מז', וג'מ' שוים לח'³⁰³. הנה נכה ד' במורכב ט'ל'מ'³⁰⁴, ונשים העולה נ', והוא יהיה מספר מקובץ³⁰⁵ שלשה המספרים³⁰⁶ מלבד הראשון. וגם כן, הנה נכה ה' במורכב ט'ל'מ', ונשים העולה ס', והוא יהיה מספר³⁰⁷ מקובץ³⁰⁸ שלשה מספרים מלבד השני³⁰⁹. וגם כן, הנה נכה ז' במורכב ט'כ'מ'³¹¹, ונשים העולה ע', והוא יהיה מספר מקובץ³¹² שלשה מספרים מלבד השלישי. וגם כן, הנה נכה ח'³¹³ במורכב ט'כ'ל', ונשים העולה פ'³¹⁵, והוא יהיה מספר מקובץ³¹⁶ שלשה המספרים מלבד הרביעי.

ואחר שידעת מקובץ³¹⁷ כל שלשה מספרים³¹⁸ מאלו הארבעה, תוכל להוציא כל אחד מהם איש על מקומו. והדרך היותר נאותה בזה, שתקח המספר היותר קטן ממספרי³¹⁹ נ'ס'ע'פ', ואחריו הקטן מהנשארא³²⁰, וכן עד שתגיע אל היותר גדול³²¹. ונניח שיהיה היותר קטן מספר ע', והיתה קטן³²² אחריו מספר נ', והיותר קטן³²⁴ אחריו מספר פ', ולזה יהיה היותר גדול מספר ס'³²⁶. ויהיה יתרון ס'³²⁷ על פ' מספר צ', ויתרון ס' על נ' מספר ק', ויתרון ס' על ע' מספר ר'. הנה מפני³²⁸ שס' הוא מקובץ³²⁹ הראשון והשלישי והרביעי, ופ' הוא³³⁰ מקובץ³³¹ הראשון והשני והשלישי; הנה כאשר חסרנו³³² מהם הראשון והשלישי³³³ משותפים³³⁴, נשאר יתרון הרביעי על השני, הוא יתרון ס' על פ'³³⁵. ולזה יהיה יתרון הרביעי על השני מספר צ'. וגם כן הנה מפני³³⁷ שמספר ס' הוא מקובץ³³⁸ הראשון והשלישי והרביעי, ומספר נ' הוא מקובץ³³⁹ השני והשלישי והרביעי, הנה כאשר חסרנו³⁴⁰ מהם השלישי והרביעי ומשותפים³⁴¹, נשאר יתרון הראשון על השני מספר ק'. וכזה יתבאר, שיתרון השלישי על השני הוא³⁴² מספר ר'³⁴³, לפי שיתרון ס' על ע' הוא³⁴⁴ מספר ר'³⁴⁵.

ובהיות הענין³⁴⁶ כן, הנה המספר השני הוא היותר קטן. ונקח אחד ממקובץ³⁴⁷ המספרים אשר המספר השני בכללם, והוא ע' במשלינו זה. ולפי שמספר³⁴⁸ ע' הוא מקובץ³⁴⁹ הראשון והשני והרביעי, הוא מבואר שיתרון ע' על שלשה דמיוני השני, הוא³⁵⁰ שוה ליתרון הראשון על השני וליתרון הרביעי על השני מקובצים. והם מספרי ק'צ'³⁵¹. ולזה נגרע ממספר ע' מספרי ק'צ'³⁵², ונחלק הנשאר על מספר המספרים אשר מספר ע' מקובצים, ר"ל על שלשה. והעולה מן החלוקה³⁵³ הוא המספר השני, ונניח שיהיה ש'. ולזה יהיה המספר הראשון ש'ק' מקובצים, והמספר השלישי מספרי³⁵⁴ ש'ר' מקובצים, והמספר הרביעי מספרי ש'צ'³⁵⁵ מקובצים.

הראשון replaces הגדול הראשון - Pa²⁷⁸ - במ. - NY²⁷⁷. אשר אלו replaces שאלו - NY²⁷⁶. וכאשר השיבנו replaces וכשהשנו - NY²⁷⁵.
Pa, Lo - Missing²⁸³. וה' ששית וששית אחד - Lo, Pm2462, Vi²⁸². והם - NY, Pm2271²⁸¹. שני - Pa²⁸⁰. נקבצים - NY²⁷⁹. הגדול היה - NY²⁸⁶. וכאשר השיבנו replaces וכשהשנו - NY²⁸⁵. Error - Third number should be 9 and 1/6.²⁸⁴ Lo - 'n' is in the margin.²⁸⁴ Error - Third number should be 9 and 1/6.²⁸⁵ NY - Missing²⁸⁷.
NY²⁸⁹. אשר אלו החלקים נקראים בהם replaces שחלקים אלו נקראים בהם - NY²⁸⁸. המספר והשני - NY, Pm2271²⁸⁷.
המספר replaces והשלישי - NY²⁹¹. Error - The second number is 6 and 19/24. The third number is 7 and 19/24.²⁹⁰ ויהיה המספר השני replaces והקטן - NY³²⁴. מספר Missing - NY³²³. והיתה קטן replaces והקטן - NY³²². מספר Missing - NY³²¹. מספר Missing - NY³²⁰. מהמספרים לפני - NY³²⁸. ויהיה יתרון ס' - Pa - Missing³²⁷. מספר Missing - NY³²⁷. מספר Missing - NY³²⁶. מספר Missing - NY³²⁵. והיותו קטן כאשר replaces כחסרנו - NY³³². נקבץ - NY³³¹. מקובץ הראשון והשלישי והרביעי, ופ' הוא Missing - NY³³⁰. נקבץ - NY³²⁹.
נקבץ - NY³³⁸. לפני - NY³³⁷. פה - Pm2462³³⁶. המשותפים - Vi, Pm2462, Lo - NY³³⁵. והשלישי חסרנו - NY³³⁴.
נ' - Vi, Pm2462³⁴³. הוא Missing - NY³⁴². המשותפים - Vi, Pm2462, Lo - NY³⁴¹. כאשר חסרנו replaces כחסרנו - NY³⁴⁰. נקבץ - NY³³⁹.
- Vi, Pm2271³⁴⁴. הוא Missing - Pa - Missing³⁴⁵. ו' - NY³⁴⁴. הוא Missing - NY³⁴³. ר', is inserted after, וכך שיתרון השלישי על השני מספר ר' - Pm2271, המקובץ - Pa - Missing³⁴⁹. שנקבץ - NY³⁴⁸. שנקבץ - Pa - Missing³⁴⁷. ובהיות הענין replaces ואם - NY³⁴⁶.
מן החלוקה replaces מהחלוקה - NY³⁵³. ק' - Pa, Pm2462, Lo - NY³⁵². ק' - Pa, Pm2462, Lo - NY³⁵¹. המספר - NY³⁵⁰. המספר - NY³⁴⁹. ש' - Pa, Pm2462³⁵⁵. מספר - NY³⁵⁴.

ואחר שמצאנו אלו המספרים ³⁵⁶, הנה ³⁵⁷ נבאר שאלו הם המספרים שינהגו זה המנהג הדרוש. וזה שאנחנו נבאר שהנשאר מהמספרים ³⁵⁸ האלו ³⁵⁹ הוא ³⁶⁰ תמיד שוה ³⁶¹ למורכב ט'כ'ל'מ'.³⁶²

המופת ³⁶³ שהראשון כשחובר עם א' חלקים מד' בנשארים היה הנשאר שטח ט' במורכב כ'ל'מ'. וזה שהנשארים שוים למספר נ' ³⁶⁴, והוא שטח ד' במורכב כ'ל'מ'. הנה ³⁶⁵ במספר ³⁶⁶ נ' ³⁶⁷, מדמיוני מורכב כ'ל'מ', כמו ³⁶⁹ מה שבמספר ד' מן האחדים. הנה מורכב כ'ל'מ' הוא חלק נקרא בד' ממספר נ'. ולזה יהיה בא' ³⁷⁰ חלקים מד' במספר נ', מדמיוני מורכב כ'ל'מ', כמו מה שבמספר א' ³⁷¹ מן האחדים. ולזה יהיה בנשאר ³⁷² מאלו השלושה מספרים ³⁷³, מדמיוני מורכב כ'ל'מ' ³⁷⁴, כמו מה שבמספר ט' ³⁷⁵ מן האחדים ³⁷⁶, לפי שמספרי ט'א ³⁷⁷ שוים למספר ³⁷⁸ ד'. וזה שוה ³⁷⁹ למורכב ט'כ'ל'מ'.

וכזה התבאר, שהשני כשחובר עם ב' חלקים מה' בנשארים היה הנשאר שוה לשטח כ' ³⁸⁰ במורכב ט'ל'מ' וזה שוה למורכב ט'כ'ל'מ'. וכזה יתבאר ³⁸¹ שהשלישי כשחובר עם חלק מז' מהנשארים ³⁸² היה הנשאר שוה לשטח ל' במורכב ט'כ'מ'; וזה של' פחות ³⁸³ אחד מז'; וזה שוה למורכב ט'כ'ל'מ'. ולפי שהנשאר מארבעה ³⁸⁴ מספרים הוא תמיד כמו מורכב ט'כ'ל'מ', יהיה בהכרח הלוקח מהם אחד בעינו. כי כשחוסרו מהשוים שוים, יהיו הנשארים שוים. והוא מה שרצינו לבאר. ³⁸⁶

ואומר שאם היה מקובץ ³⁸⁷ ק'צ' ³⁸⁸ במשלינו זה ³⁸⁹ יותר ממספר ע' ³⁹⁰ או שוה לו, שהשאלה כוזבת בהכרח. ר"ל, שאי אפשר שימצאו ³⁹¹ מספרים ינהגו זה המנהג.

המופת ³⁹², שאם היה אפשר, הנה יהיו המספרים ההם מספרי ת'ד'ץ'ף' ³⁹³, ויהיה ת' עם א' חלקים מד' במספרי ד'ץ'ף' ³⁹⁴, כמו ד' ³⁹⁷ עם ב' חלקים מה' במספרי ת'ץ'ף' ³⁹⁸, או כמו צ' ³⁹⁹ עם חלק אחד מז' במספרי ת'ד'ץ'ף' ⁴⁰⁰, או כמו פ' ⁴⁰¹ עם ג' חלקים מח' במספרי ת'ד'ץ'ף' ⁴⁰². ולזה יהיה הנשאר מארבעה ⁴⁰³ המספרים ⁴⁰⁴ אחד בעינו, והוא מספר נ' ⁴⁰⁵ על דרך משל ⁴⁰⁶.

ויתבאר שיחס נ' ⁴⁰⁷ אל מספרי ד'ץ'ף' ⁴⁰⁸ מקובצים ⁴⁰⁹, הוא כיחס מספרי ט' ⁴¹⁰ אל ד'. וזה שכאשר לקחנו ⁴¹¹ ממספרי ⁴¹² ד'ץ'ף' ⁴¹³, א' ⁴¹⁴ חלקים מד' ⁴¹⁵, היה ⁴¹⁶ הנשאר מהם והוא נ'. ⁴¹⁷, ⁴¹⁸ חלקים מד' במספר ד'ץ'ף' ⁴¹⁹. וזה שמספרי ⁴²⁰ א'ט' ⁴²¹ שוים למספר ד'. וכזה התבאר שיחס מספרי ⁴²² ת'ץ'ף' ⁴²³ אל נ' ⁴²⁴, כיחס ה' אל כ'. וכזה התבאר שיחס ת'ד'ץ'ף' ⁴²⁵ אל נ' ⁴²⁶, כיחס ז' אל ל'. וכזה התבאר שיחס ת'ד'ץ'ף' ⁴²⁷ אל נ' ⁴²⁸, הוא ⁴²⁹ כיחס ח' אל מ' ⁴³⁰.

הנה נחלק מספר נ' ⁴³¹ בדמיוני מה שבמורכב ט'כ'ל'מ' ⁴³² מן האחדים, ויהיה אחד ממורכב ט'כ'ל'מ' ⁴³³ במספר נ' ⁴³⁴ מספר ס' ⁴³⁵. הנה מפני ⁴³⁶ שיחס נ' ⁴³⁷ אל מספרי ⁴³⁸ ת'ד'ץ'ף' ⁴³⁹ הוא כיחס ל' אל ז' ⁴⁴⁰, ובמספר ⁴⁴¹ נ' ⁴⁴² מדמיוני ס' ⁴⁴³ כמו מה שבשטח ל' במורכב ט'כ'מ' ⁴⁴⁴ מן האחדים ⁴⁴⁵, הנה יהיה ⁴⁴⁶ במספרי ת'ד'ץ'ף' ⁴⁴⁷ מדמיוני ס' ⁴⁴⁸ כמו מה שבמספר שטח ז' במורכב ט'כ'מ' ⁴⁴⁹ מן האחדים. ולזה יהיה במספרי ⁴⁵⁰ ת'ד'ץ'ף' ⁴⁵¹ מדמיוני ס' ⁴⁵² כמו מה שבמספר ע' מן האחדים. ובזה ⁴⁵³ התבאר שבמספרי ⁴⁵⁴ ד'ץ'ף' ⁴⁵⁵ מדמיוני ס' ⁴⁵⁶ כמו מה שבמספר נ' ⁴⁵⁷ מן האחדים; ושבמספרי ⁴⁵⁸ ת'ץ'ף' ⁴⁵⁹ מדמיוני ס' ⁴⁶⁰ כמו מה שבמספר ט' ⁴⁶¹ מן האחדים;

³⁵⁶ NY - אלו. ³⁵⁹ Vi, Pm2462. האלה - NY. ³⁵⁸ NY - Missing. הנה ³⁵⁷ NY - replaces מספרים אלו. ³⁶⁰ NY - Missing. ³⁶¹ Pa - כ'. ³⁶⁵ Vi, Pm2462, Lo - מופתו. ³⁶³ NY - ט'ע'ל'מ'. ³⁶² Pa - תמיד שוה replaces שוה תמיד - ³⁶⁴ Pa - מופתו. ³⁶⁶ NY - כ'י'. ³⁶⁸ NY - כ'י'. ³⁶⁷ NY - Missing. הנה ³⁶⁶ NY - replaces שוה. ³⁷⁰ Pm2271, NY - Missing. כמו ³⁷⁰ Pm2271, NY - Missing. ³⁷¹ NY - ב'א'. ³⁷⁴ NY - מאלו השלושה מספרים replaces מג' מספרים אלו - NY. ³⁷³ Pm2271 - Missing. הנשאר - ³⁷² NY. ³⁷⁵ Vi - Missing. ³⁷⁶ NY - א'. מן האחדים. ולזה יהיה הנשאר מאלו השלושה מספרים, מדמיוני מורכב כ'ל'מ', כמו מה שבמספר ³⁷⁵ Vi - Missing. ³⁸¹ NY - נ'. ³⁸⁰ Pa, Pm2271, NY - שוה. ³⁷⁹ NY - Missing. ³⁷⁸ Vi, Pm2462, Lo - לשמספרי. ³⁷⁷ NY - ט'ח'. ³⁸³ Pa - replaces מהאחדים ³⁸² NY. ³⁸⁵ NY - מהד'. ³⁸⁴ Pm2462, Lo - מהארבעה. ³⁸⁷ NY - נקבץ. ³⁸⁸ Pa, Pm2271, Pm2462, NY, Lo - ק'ץ'. ³⁸⁹ NY - ז'. ³⁹⁰ Pa, Pm2271, NY, Lo - ת'ד'ץ'פ'. ³⁹⁴ Vi - ת'ד'ץ'פ'. ³⁹² NY - מופתו. ³⁹³ NY - Missing. ³⁹⁶ Vi, Pm2271, Pm2462, NY, Lo - ק'צ'פ'. ³⁹⁷ Vi - נ'. ³⁹⁸ Vi, Pm2271, Pm2462, NY, Lo - ת'ד'ץ'ף'. ³⁹⁹ Vi - ת'ד'ץ'ף'. ⁴⁰¹ Pa - ת'ד'ץ'ף'. ⁴⁰² Pa, Pm2462, Lo - ת'ק'ץ'. ⁴⁰³ Pa, Pm2271, NY - ת'ק'ץ'. ⁴⁰⁴ NY - מהד'. ⁴⁰⁵ Vi, Pa - מספר - NY. ⁴⁰⁷ Vi, Pa, Pm2462, Lo - ק'. ⁴⁰⁸ Vi, Pm2271, NY - ק'ץ'ף'. ⁴⁰⁹ NY - כ'י'. ⁴¹⁰ NY - Missing. ⁴¹¹ NY - replaces לקחנו שכשלקחנו - ⁴¹² NY. ⁴¹³ Vi, Pm2271, Pm2462, Lo - ויהיה. ⁴¹⁴ Vi, Pm2462 - ל'. ⁴¹⁵ Pa - ב'. ⁴¹⁶ Vi, Pm2462 - פ'. ⁴¹⁷ Vi, Pm2271, Pm2462, Lo - ח'ט'. ⁴¹⁸ NY - שמוספר. ⁴¹⁹ NY - ק'ץ'ף'. ⁴²⁰ NY - ת'ד'ץ'ף'. ⁴²¹ Pa, Pm2271, NY - נ'. ⁴²² Vi, Pa, Pm2462, Lo - ת'ץ'ף'. ⁴²³ Vi, Pa, Pm2462, Lo - ת'ק'ף'. ⁴²⁴ Vi, Pa, Pm2462, Lo - ת'ד'ץ'ף'. ⁴²⁵ Vi, Pa, NY - ת'ד'ץ'ף'. ⁴²⁶ Vi, Pa, Pm2271 - Missing. וכן ⁴²⁷ Vi, Pm2462, NY, Lo - ת'ק'ץ'. ⁴²⁸ NY - נ'. ⁴²⁹ NY - Missing. ⁴³⁰ Vi - ל'. ⁴³¹ Vi, Pa, Pm2271, Pm2462, Lo - ת'כ'ל'מ'. ⁴³² Pa - נ'. ⁴³³ Vi, Pm2462, Lo - ק'. ⁴³⁴ Vi, Pa, Pm2462, Lo - נ'. ⁴³⁵ Pa - ה'. ⁴³⁶ NY - לפי. ⁴³⁷ Vi, Pa, Pm2462, Lo - שמוספר. ⁴³⁸ Pa, Pm2271, NY, Lo - ת'ק'ף'. ⁴³⁹ Vi, Pa, Pm2462, Lo - ת'ד'ץ'ף'. ⁴⁴⁰ NY - נ'. ⁴⁴¹ Vi, Pm2462, Lo - ת'ד'ץ'ף'. ⁴⁴² Vi - נ'. ⁴⁴³ Pa, Pm2271, NY, Lo - ת'כ'מ'. ⁴⁴⁴ Pa - ת'כ'מ'. ⁴⁴⁵ NY - replaces מהאחדים - ⁴⁴⁶ NY. ⁴⁴⁷ Vi, Pa, Pm2271, Pm2462, NY - Missing. ⁴⁴⁸ Pa, Pm2271, Pm2462, NY, Lo - ש'. ⁴⁴⁹ Pa - ת'כ'מ'. ⁴⁵⁰ Pa - Missing. ⁴⁵¹ Vi, Pa, Pm2271, Pm2462, NY - ת'ק'ף'. ⁴⁵² Pa, Pm2271, Pm2462, NY - ת'ק'ף'. ⁴⁵³ Pm2271, NY - וכזה. ⁴⁵⁴ Pm2271, NY - שמוספר. ⁴⁵⁵ Vi - ק'ץ'ף'. ⁴⁵⁶ Pa, Pm2271, Pm2462, NY - ק'ץ'ף'. ⁴⁵⁷ Pm2271, NY - ושבמספר. ⁴⁵⁸ NY - ש'. ⁴⁵⁹ Pm2271, NY - ושבמספרי ד'ץ'ף' מדמיוני ס' כמו מה שבמספר נ' מן האחדים. ⁴⁶⁰ Pm2271, Pm2462, NY - Missing. ⁴⁶¹ Pa - Missing. ⁴⁶² Pm2271, Pm2462, NY - שמוספר; ושבמספרי ת'ץ'ף' מדמיוני ס' כמו מה שבמספר

ושבמספרי ת'ד'ף⁴⁶² מדמיוני ס'י⁴⁶³ כמו מה שבמספר פ'י⁴⁶⁴ מן האחדים.

ולזה יתבאר בכמו הבאור הקודם, שיתרון⁴⁶⁵ הראשון על השני הוא מדמיוני ס'י⁴⁶⁶, כמו מה שבמספר ק' מן האחדים; ויתרון הרביעי על השני הוא מדמיוני ס'י⁴⁶⁷, כמו מה שבמספר צ' מן האחדים. ולזה יחוייב שיהיה ביתרון⁴⁶⁹ ד'ף' על שני דמיוני ת', מדמיוני מספר ס'י⁴⁷¹, כמו מה שבמספר ק' צ' מן האחדים⁴⁷³. ונניח שיהיה במספר ת' מדמיוני ס'י⁴⁷⁴ כמו מה שבמספר ו' מן האחדים. וכבר היה במספר ת'ד'ף' מדמיוני ס'י⁴⁷⁶ כמו מה שבמספרי ק' צ' מן האחדים, וששלה דמיוני מה⁴⁷⁹ שבת' מדמיוני ס'י⁴⁸⁰. אם כן, במספרי ת'ד'ף' מדמיוני ס'י⁴⁸¹ כמו מה שבמספרי ק' צ' מן האחדים⁴⁸², כמו מה שבמספרי ק' צ' מן האחדים⁴⁸⁵. אבל במספרי ת'ד'ף' מדמיוני ס'י⁴⁸⁶ כמו מה שבמספר ע' מן האחדים. אם כן, מספר ע' שיהיה במספרי ק' צ' וששלה דמיוני⁴⁸⁹ מספר ו' מן האחדים. וכבר הנחנו שמספרי ק' צ' שוים למספר ע' או מוסיפים על מספר⁴⁹⁴ ע'. זה שקר; ר"ל, שיהיה החלק שיהיה לכל או יותר מהכל. ובהיות הענין⁴⁹⁵ כן, הנה⁴⁹⁶ השאלה כוזבת. והוא מה שרצינו לבאר.

והנה נתן לך דמיון⁴⁹⁷ על זה.

נרצה⁴⁹⁸ שנמצא שבעה מספרים יהיה הראשון עם ב' שביעות הנשאר, כמו השני עם שלישי⁴⁹⁹ הנשאר, וכמו השלישי עם⁵⁰⁰ ב' תשיעות הנשאר, וכמו הרביעי עם ג' שמיניות⁵⁰¹ הנשאר, וכמו החמישי עם ששית הנשאר, וכמו הששי עם רביעית הנשאר, וכמו השביעי עם ב' חלקים מ'א' חלקים⁵⁰² בנשאר. הנה לפי הבאור הקודם נכה ז' במורכב ב'ז'ה'ה'ג'ט' כמו שתראה⁵⁰⁵ בזאת הצורה⁵⁰⁶. והנה העולה ס'ו' אלפים וק'נ'⁵⁰⁸, והם השני, והשלישי, והרביעי, והחמישי, והששי, והשביעי מקובצים⁵⁰⁹. הכינו ג' במורכב ה'ז'ה'ה'ג'ט', והנה העולה⁵¹⁰ ע' אלפים⁵¹¹ ות'ת'ע'ה'⁵¹², והם⁵¹³ ה'א'ג'ד'ה'ו'ז' מקובצים. הכינו ט' במורכב ה'ב'ה'ה'ג'ט' ועלה ס'⁵¹⁵ אלפים ת'ש'נ', והם א'ב'ד'ה'ו'ז' מקובצים⁵¹⁶. הכינו ח' במורכב ה'ב'ז'ה'ה'ג'ט' ועלה ע'ה' אלפים ות'ר'⁵¹⁸, והם א'ב'ג'ה'ו'ז' מקובצים. הכינו ו' במורכב ה'ב'ז'ה'ה'ג'ט' ועלה נ'ו' אלפים וז' מאות, והם א'ב'ג'ד'ה'ו'ז' מקובצים. הכינו ד' במורכב ה'ב'ז'ה'ה'ג'ט' ועלה ס'ג' אלפים, והם הראשון, והשני, והשלישי, והרביעי, והחמישי, והששי⁵²², והשביעי מקובצים. הכינו י' במורכב ה'ב'ז'ה'ה'ג'ט' ועלה ע'ז' אלפים ת'ש'נ'⁵²⁴, והם א'ב'ג'ד'ה'ו'ז' מקובצים⁵²⁵.

והנה היותר קטן מאלו המקובצים⁵²⁶ הוא נ'ו' אלפים וז' מאות, ואחריו ס' אלפים ת'ש'נ'⁵²⁷, ואחריו ס'ג' אלפים, ואחריו ס'ו' אלפים וק'נ'⁵²⁸, ואחריו ע' אלפים ת'ת'ע'ה'⁵²⁹, ואחריו ע'ה' אלפים ת'ר'⁵³¹, ואחריו ע'ז' אלפים ת'ש'נ'. והנה יתרון ע'ז' אלפים ת'ש'נ' על שלפניו הוא ו'⁵³² אלפים ק'נ', וככה יתרון הרביעי על השביעי. ויתרונו על⁵³³ ע' אלפים ות'ת'ע'ה', ו' אלפים ת'ת'ע'ה', וככה יתרון השני על השביעי⁵³⁴. ויתרונו על ס'ו' אלפים וק'נ', י'א' אלפים ות'ר', וככה יתרון הראשון על השביעי. ויתרונו על ס'ג' אלפים, י'ד' אלפים ת'ש'נ', וככה יתרון הששי על השביעי⁵³⁶. ויתרונו על ס' אלפים ת'ש'נ', י'ז' אלפים ת'ש'נ'⁵³⁷, וככה יתרון השלישי⁵³⁹ על השביעי. ויתרונו על נ'ו' אלפים⁵⁴¹ וז' מאות, כ'א' אלפים ונ', וככה יתרון החמישי על השביעי. ולזה יהיה החמישי⁵⁴⁴ היותר גדול. והנה מקובץ כל המספרים מלבד החמישי הוא נ'ו' אלפים וז' מאות.

⁴⁶² Vi, Pa, NY - ת'ק'ף'. Pm2271 - ת'ק'ף'. ⁴⁶³ Pa, Pm2271, Pm2462, NY - ס'. ⁴⁶⁴ Pm2271, NY - מ'. ⁴⁶⁵ NY - שיחסן. ⁴⁶⁶ Pa, Pm2271, replaces יהיה כיתרון - NY. ⁴⁶⁷ Pa, Pm2271, Pm2462, NY, Lo - ס'. ⁴⁶⁸ NY - מן האחדים replaces מהאחדים - NY. ⁴⁶⁹ Pa, Pm2271, Pm2462, NY, Lo - ס'. ⁴⁷⁰ Pa - יחווייב שיהיה ביתרון כמו מה שבמספר ק' צ' מן האחדים. ונניח מדמיוני מספר ס' כמו מה שבמספר ו' מן האחדים. ⁴⁷¹ Pa, Pm2271, Pm2462, NY - ס'. ⁴⁷² Vi - ק'ף'. Pa, Pm2462, NY, Lo - ק'ף'. ⁴⁷³ Pa, NY - replaces מהאחדים מן האחדים. ⁴⁷⁴ Pa, Pm2462, Lo - ס'. ⁴⁷⁵ Vi, Pm2271 - Missing - ס'. ⁴⁷⁶ Pa, Pm2271, Pm2462, Lo - ס'. ⁴⁷⁷ Pa, Pm2271, Pm2462, Lo - ס'. ⁴⁷⁸ NY - Missing - ס'. ⁴⁷⁹ Pm2462 - מה'. ⁴⁸⁰ Pa, Pm2271, Pm2462, NY, Lo - ס'. ⁴⁸¹ Vi, Pm2271, Pm2462, NY - ס'. ⁴⁸² Pa, Pm2271, Pm2462, NY, Lo - ס'. ⁴⁸³ NY - שבמספר - Pa, Pm2462, Lo - ס'. ⁴⁸⁴ Vi, Pa, Pm2462, Lo - ס'. ⁴⁸⁵ NY - ת'ק'ף'. ⁴⁸⁶ Vi, Pa, Pm2462, Lo - ס'. ⁴⁸⁷ Pa, Pm2462, Lo - ס'. ⁴⁸⁸ Vi, Pa, Pm2462, Lo - ס'. ⁴⁸⁹ Vi, Pm2462 - is inserted after דמיוני ק' צ'. ⁴⁹⁰ Pa - Missing - ס'. ⁴⁹¹ NY - Missing the last two sentences. ⁴⁹² Pm2462 - שמספרים - ס'. ⁴⁹³ Vi, Pa, Pm2271, Pm2462, NY - ק'ף'. ⁴⁹⁴ NY - Missing - ס'. ⁴⁹⁵ NY - השלישי - Pa. ⁴⁹⁶ Pa - השלישי - Pa. ⁴⁹⁷ Vi, Pm2462, Lo - נמצא - Pa. ⁴⁹⁸ Pm2462, Lo - דמיונים - Pa. ⁴⁹⁹ Pa - הנה - NY. ⁵⁰⁰ Vi - Missing - ס'. ⁵⁰¹ Pa, Pm2271, NY - שביעות - Pa. ⁵⁰² Pa, Pm2271, NY - Missing - ס'. ⁵⁰³ Vi, Pm2462, Lo - ס'. ⁵⁰⁴ Pa - ה'ז' - Vi, Pm2462, Lo - ס'. ⁵⁰⁵ Pa - ב'ז'ה'ה'ג'ט' - Pa. ⁵⁰⁶ NY - ס'ג'. ⁵⁰⁷ Pm2271 - ס'ג'. ⁵⁰⁸ NY - ס'ג'. ⁵⁰⁹ Pa - Missing - ס'. ⁵¹⁰ NY - replaces בצורה בצורה - NY. ⁵¹¹ Lo - חלקים - Pa. ⁵¹² Pm2271, Pm2462, Vi, Lo - ות'ת'ע'ה'. ⁵¹³ NY - ת'ת'ע'ה'. ⁵¹⁴ NY - Missing - ס'. ⁵¹⁵ Vi, Pm2462, Lo - ס'ג'. ⁵¹⁶ Pa, NY - א'ב'ג'ד'ה'ו'ז'. ⁵¹⁷ Lo - Missing the last sentence, but it is inserted in the margin with ס' replacing ס'. ⁵¹⁸ Vi, Pm2462, Lo - ס'ג'. ⁵¹⁹ Vi, Pa, Pm2462, NY, Lo - ות'ר'. ⁵²⁰ Pa, Pm2271 - א'ב'ג'ד'ה'ו'ז'. ⁵²¹ Pa - א'ב'ג'ד'ה'ו'ז'. ⁵²² Error - should be omitted. ⁵²³ Pa - Error - This should be 57,750. The rest of the problem is erroneous because of this. ⁵²⁴ Pa - א'ב'ג'ד'ה'ו'ז'. ⁵²⁵ NY - וק'נ'ג'. ⁵²⁶ Pa - ואחריו ס' אלפים ת'ש'נ'. ⁵²⁷ Pa - Missing - ס'. ⁵²⁸ Pa - וק'נ'ג'. ⁵²⁹ NY - ת'ת'ע'ה'. ⁵³⁰ Pa - ע'. ⁵³¹ Pa - Error - Should be 57,750. ⁵³² Error - Should be 57,750. ⁵³³ Vi - הוא - Pa. ⁵³⁴ Pm2271 - Missing the whole last sentence. ⁵³⁵ Vi, Pm2462, Lo, Pm2271, NY - Missing the whole last sentence. ⁵³⁶ Pa - Missing - ס'. ⁵³⁷ Vi, Pm2462, Lo - ס'ג' אלפים, י'ד' אלפים ת'ש'נ', וככה יתרון השביעי על השביעי. ⁵³⁸ Error - 17,750 should be 17,000. See commentary. ⁵³⁹ Vi, Pm2462 - השביעי - Vi. ⁵⁴⁰ Vi, Pm2462 - The sentence missing above is inserted here. ⁵⁴¹ Vi, Pa, Lo - ס'. ⁵⁴² NY - Missing - ס'. ⁵⁴³ Pa - בא'. ⁵⁴⁴ Pm2271, NY - Missing החמישי.

מאות⁵⁴⁵. ויתרונן הראשון, והשני, והשלישי,⁵⁴⁶ והרביעי, והששי על חמשה דמיוני השביעי⁵⁴⁷ הוא נ'ג' אלפים וק"כה⁵⁴⁸. גרענו זה מנו'⁵⁴⁹ אלפים וז' מאות, ונשאר ג' אלפים ותק"ע⁵⁵⁰. חלקנו הנשאר על ששה, שהוא מספר אלו המספרים אשר היה נז' אלפים וז' מאות מקובצים⁵⁵², ועלה תק"ציה⁵⁵³ שלמים וה' ששיות אחד. וככה המספר השביעי. הוספנו על השביעי יתרון הששי עליו, שהוא יד' אלפים ת"שנ', והנה הששי. והוא ט'ו אלפים ש"מ'ה' וה' ששיות⁵⁵⁴ אחד. ולזה יהיה החמישי, כ"א⁵⁵⁵ אלפים תר"מ'ה' וה' ששיות; והרביעי, 556 אלפים ת"ש"מ'ה' וה' ששיות; והשלישי, יח'⁵⁵⁷ אלפים ש"מ'ה' שלמים⁵⁵⁸ וה' ששיות אחד; והשני, ז' אלפים ת"ע' וה' ששיות אחד; והראשון, יב' אלפים ק"צ'ה' וה' ששיות אחד.⁵⁵⁹ ואם תרצה תוכל לבחון זה.

ואם היתה השאלה לקחת הכפלים מה מהנשארים ויהיה⁵⁶⁰ העולה אחד בעינו. והמשל, שנרצה למצא ארבעה מספרים יהיה הראשון עם כפלי א' מהנשארים, כמו השני עם כפלי ב' מהנשארים⁵⁶¹, וכמו השלישי עם כפלי ג' מהנשארים, וכמו הרביעי עם כפלי ד' מהנשארים. הנה נקח המספרים הנמשכים לפני א'ב'ג'ד' והם ה'ז'ח'ט'. רצוני שה' נמשך לפני א'⁵⁶², וז' לפני ב', וח' לפני ג', וט' לפני ד'. הנה נשים מורכב ז'ח'ט' מקובץ כל המספרים מלבד הראשון, ומורכב ה'ח'ט' מקובץ כל המספרים מלבד השני, ומורכב ה'ז'ח'ט' מקובץ כל המספרים מלבד השלישי, ומורכב ה'ז'ח'ט'⁵⁶³ מקובץ כל המספרים מלבד הרביעי. ואחר שידעת כל זה הנה תוציא כל המספרים איש על מקומו על האופן שקדם.⁵⁶⁴ ונמצא שאלו המספרים הם המספרים המבוקשים.

המופת שהראשון כאשר חובר עם כפלי א' מהנשארים, הנה העולה שוה לראשון ולדמיוני מורכב ז'ח'ט', כמנ מה שבמספר א' מן האחדים. וזה שוה לראשון, ולנשארים⁵⁶⁵, ולדמיוני מורכב ז'ח'ט' כמו מה שבמספר א'⁵⁶⁶ פחות אחד מן האחדים, וזה שוה למורכב ה'ז'ח'ט'⁵⁶⁷. אם כן, העולה שוה לארבעה המספרים ולמורכב ה'ז'ח'ט'. וכזה התבאר שהשני, כאשר חובר עם כפלי ב' מהנשארים, היה⁵⁶⁸ העולה שוה לארבעה המספרים ולמורכב ה'ז'ח'ט'; והשלישי כאשר חובר עם כפלי ג' מהנשארים⁵⁶⁹, היה⁵⁷⁰ העולה שוה למקובץ כל המספרים ולמורכב ה'ז'ח'ט'; ושהרביעי כאשר חובר עם כפלי ד' מהנשארים, היה העולה שוה למקובץ כל המספרים ולמורכב ה'ז'ח'ט'. והוא מה שרצינו לבאר.

ונאמר שאם היו יתרונן שני⁵⁷¹ המספרים במשלנו זה על שני דמיוני הקטן, יותר ממקובץ שלשתם או שוה לו, שהשאלה כוזבת. והמשל, שיהיה הרביעי הוא היותר קטן, ויהיה מורכב ה'ח'ט' מספר כ', והיו יתרונן הראשון והשלישי על שני דמיוני הרביעי מספר ל', ויהיה מספר ל' שוה למספר כ'⁵⁷² או יותר גדול ממנו. ואומר שהשאלה כוזבת, ושאי אפשר שימצאו מספרים ינהגו זה המנהג.

המופת שאי אפשר, שאם היה אפשר, יהיו המספרים ההם מספרי מ'ניס'ע'. הנה נחלק מקובץ מ'ס'ע' בדמיון מה שבמורכב ה'ח'ט' מן האחדים, ויהיו חלקיו על זה האופן שונים למספר פ'⁵⁷³. הנה במקובץ מ'ס'ע' מדמיוני פ', כמו מה שבמורכב ה'ח'ט' מן האחדים. וכאשר חברנו עם ב'⁵⁷⁴ מכפלי מ'ס'ע', כמו מה⁵⁷⁵ שבמספר ז' מן האחדים, לפי שמספר ז' הוא פחות אחד מב'⁵⁷⁶. אבל במ'ס'ע' מדמיוני פ', כמו מה⁵⁷⁷ שבמורכב ה'ז'ח'ט' מן האחדים. ולפי שהיה מ' מכפלי א' מהנשארים⁵⁷⁸ כמו נ' עם כפלי ב' מהנשארים⁵⁷⁹; והיה מ' עם כפלי א' מן הנשארים⁵⁸⁰ שוה⁵⁸¹ למספרי מ'ניס'ע' ולדמיוני ניס'ע' כמו מה שמספר ה' מן האחדים; אם כן, ה' מוכה על ניס'ע'⁵⁸² יהיו בו מדמיוני פ' כמו מה שבמורכב ה'ז'ח'ט' מן האחדים.

ולזה יהיה במורכב מ'ניס'ע' מדמיוני פ', כמו מה שבמורכב ז'ח'ט' מן האחדים. וכזה יתבאר שבמספרי מ'ניס'ע' מדמיוני פ', כמו מה שבמורכב ה'ז'ט' מן האחדים ושבמספרי מ'ניס'ע'⁵⁸⁴ מדמיוני פ' כמו מה שבמורכב ה'ז'ח'ט' מן האחדים. ולזה יהיו במספרי מ'ס'ע' מדמיוני פ', כמו מה שבמספר כ' מן האחדים.⁵⁸⁶ ויתבאר בכמו הביאור הקודם, שיתרון מ'ס'ע' על שני דמיוני פ' מדמיוני פ', כמו מה שבמספר ל' מהאחדים. אבל ל' כמו כ' או יותר. אם כן, מספרי מ'ס'ע' יותר גדולים ממספרי מ'ס'ע', וזה שקר⁵⁸⁷. הנה אם כן, אי אפשר שימצאו מספרים ינהגו זה המנהג.

והנה נתן לך דמיון על זה.

נרצה שנמצא חמשה מספרים, יהיה הראשון עם שלשה דמיוני הנשארים⁵⁸⁸, כמו השני עם שלשה דמיוני הנשארים וחצי, וכמו השלישי עם שלשה דמיוני הנשארים ושלישיותם, וכמו הרביעי עם שלשה דמיוני

⁵⁴⁵ Pm2271, NY - inserted after ו'יו'. מאות⁵⁴⁶ Vi והשלישי והשני - ⁵⁴⁷ NY - שביעי - ⁵⁴⁸ Error - 53,125 should be 52,375. See commentary. ⁵⁴⁹ Vi, Lo - מט'. ⁵⁵⁰ Pm2271, NY - ת'ת'ק'ע'ה'. ⁵⁵¹ Vi, Lo, Pa - ט'. ⁵⁵² NY - נקבצים. ⁵⁵³ Vi, Pm2462 - י'א'. ⁵⁵⁴ Lo, NY - is inserted after ד'. ⁵⁵⁵ NY - כ'ח'. ⁵⁵⁶ NY - ו'ה' ששיות והששיות - Pa - ת'ק'צ'ו'. ⁵⁵⁷ NY - ת'ק'צ'א'. ⁵⁵⁸ Error - 18,345 should be 17,595. See commentary. ⁵⁵⁹ Pa - Missing אחד. והראשון, יב' אלפים ק'צ'ה' וה' ששיות אחד. ⁵⁶⁰ NY - והיה. ⁵⁶¹ NY - Missing the rest of the book. There is one page bound after this which is a misplaced page from section 5. ⁵⁶² Vi, Pm2462 - א'ח'. ⁵⁶³ Vi, Pm2462 - מן הנשארים - ⁵⁶⁴ Lo - Missing the rest of the book. ⁵⁶⁵ Pa - לנשארים - ⁵⁶⁶ Pa - ז'. ⁵⁶⁷ Vi - ז'ח'ט'. ⁵⁶⁸ Pa - יהיה - ⁵⁶⁹ Vi - מני' - ⁵⁷⁰ Pa - Missing - ⁵⁷¹ Vi, Pm2462 - מני'. ⁵⁷² Vi - ב'. ⁵⁷³ Pa - ב'. ⁵⁷⁴ Pa, Pm2271 - נ'. ⁵⁷⁵ Vi, Pm2462 - Missing - ⁵⁷⁶ Vi, Pm2462 - מכ'. ⁵⁷⁷ Pa, Pm2271 - מ'. ⁵⁷⁸ Vi, Pm2462 - מה is inserted after פ'. ⁵⁷⁹ Vi - מן הנשארים - ⁵⁸⁰ Pm2271 - Missing שוה - ⁵⁸¹ Pm2271 - שוים. ⁵⁸² Pa - מ'ס'ע'. ⁵⁸³ Error - Should be במספרי מ'ניס'ע'. ⁵⁸⁴ Pa - מ'ניה'. ⁵⁸⁵ Vi, Pm2462 - Missing מה - ⁵⁸⁶ Pa - מ'ס'ע'. ⁵⁸⁷ Pa - Missing שקר. ⁵⁸⁸ Pa - מן האחדים ושלישיותם, וכמו הרביעי עם שלשה דמיוני הנשארים וחצי, וכמו השלישי עם שלשה דמיוני הנשארים ושלישיותם, וכמו הרביעי עם שלשה דמיוני הנשארים ושלישיותם.

מקובצים אל השלישי. אבל יחס הראשון והשני מהקודמים מקובצים אל השלישי, הוא במשלנו זה ג' שלמים וב' חמישיות ושביעית. אם כן, יחס הראשון והשני מהנמשכים מקובצים אל השלישי הוא ג' שלמים וב' חמישיות ושביעית. וכזה גם כן התבאר, שיחס הראשון והשלישי מהנמשכים מקובצים אל השני, הוא ז' שלמים וב' שלישיות ורביעית. והקש על זה.

דמיון⁶²⁸ אחר, יהיה יחס הראשון והשני מקובצים אל השלישי, ג' חמישיות וששית. ויחס הראשון והשלישי מקובצים אל השני, ב' שלמים ושלישית. והמספר הראשון עשרים. ורצינו לדעת: כמה כל אחד מהמספרים הנשארים? הנה לפי מה⁶²⁹ שהתבאר, נוציא המספרים אשר מנהגם זה המנהג, ויהיה המספר הראשון⁶³⁰ לפי מה שקדם, ב'⁶³¹ חמישיות ושלישית וששית. ויהיה המספר השני, אחד שלם⁶³² וג' חמישיות⁶³³ וששית. ויהיה מספר השלישי, ג'⁶³⁴ שלמים ושלישית. ולפי שהיה המספר הגילוי לראשון עשרים, יהיה המספר הגילוי לשני מ'ד' שלמים ונ'ו' חלקים מע'א' באחד שלם. והמספר הגילוי לשלישי⁶³⁵, פ'ד' שלמים ול'ו' חלקים מע'א' באחד שלם.⁶³⁶ והם המספרים המבוקשים. ואם תרצה תוכל לבחון זה.

ראשון	שני	שלישי
<u>ב' חמישיות ושלישית וששית</u>	<u>א' שלם וג' חמישיות וששית</u>	<u>ג' שלמים ושלישיות</u>
<u>עשרים</u>	<u>מ'ד' שלמים ונ'ו' חלקים מע'א'</u>	<u>פ'ד' שלמים ול'ו' חלקים מע'א'</u>

וראוי שתדע שאם לא עלה יותר מאחד שלם, השטח ההווה⁶³⁷ מיחס הראשון והשני מקובצים אל השלישי ביחס⁶³⁸ הראשון והשלישי מקובצים אל השני; שכבר טעה השואל. ונציע לבאור זה⁶³⁹. הקדמה נבאר בה⁶⁴⁰ שכל שני מספרים מונחים, הנה שטח יחס הראשון אל השני ביחס⁶⁴¹ השני אל הראשון, הוא אחד⁶⁴² שלם. וזה שאחד מהמספרים⁶⁴³ המונחים, אם שיהיה חלק מהאחר⁶⁴⁴ או חלקים⁶⁴⁵. ויהיה תחלה חלק, ונאמר שכבר יתאמת⁶⁴⁶ מה שאמרנו.

המשל, שיהיו המספרים המונחים מספרי א'ב', והיה ב' ימנה א' בשעור אחדי ג'. אם כן, יחס ב' אל א' מספר ג'⁶⁴⁷, ויחס א' אל ב' חלק אחד מג' חלקים באחד. וכאשר הוכה ג' שלמים על חלק אחד מג' חלקים באחד, היה העולה אחד⁶⁴⁸ לפי מה שהתבאר קודם.

ויהיה גם כן המספר הקטן חלקים מן הגדול, הנה אומר ששטח יחס המספר האחד אל האחר, ביחס⁶⁴⁹ המספר האחר⁶⁵⁰ אליו, הוא אחד. ויהיה במשלנו זה⁶⁵¹, המספר⁶⁵² הקטן ד'ה' והמספר הגדול ב'. ויהיה ד'ה'⁶⁵³ ז' חלקים מג' במספר ב', ויהיה ה'ח' חלק מג' במספר ב'. הנה⁶⁵⁴ ה'ח' הוכה בז'⁶⁵⁵ והיה ה'ד'. ונכה ב' בז'⁶⁵⁶ ויהיה ט'כ'. הנה יחס ח'ה'⁶⁵⁷ אל ב' כיחס ד'ה' אל ט'כ'.

וכאשר המירונו וחלפנו, הנה יחס ד'ה' אל⁶⁵⁸ ח'ה'⁶⁵⁹ כיחס ט'כ' אל ב'. וגם כן⁶⁶⁰, הנה יחס ד'ה' אל⁶⁶¹ ב'⁶⁶², הוא ז' דמיוני יחס ח'ה' אל ב'. ויחס ב' אל ד'ה' הוא חלק אחד מז'⁶⁶³ מיחס ט'כ' אל ד'ה'. אבל יחס ט'כ' אל ד'ה' שהוא ג', כבר יוכה⁶⁶⁴ ביחס ח'ה' אל ב', שהוא כיחס ד'ה' אל ט'כ'⁶⁶⁵, ויהיה אחד. אם כן, יחס ד'ה' אל ב' כבר יוכה ביחס ב'⁶⁶⁶ אל ד'ה', ויהיה אחד גם⁶⁶⁷ כן⁶⁶⁸, לפי⁶⁶⁹ שהצלעות מספיקות.

וכאשר התבאר זה, הנה יתבאר שהשטח ההווה⁶⁷⁰ מיחס⁶⁷¹ הראשון והשני מקובצים אל השלישי, ביחס⁶⁷² הראשון והשלישי מקובצים אל השני, הוא יותר מאחד. וזה שיחס השלישי והראשון⁶⁷³ מקובצים אל השני, הוא יותר גדול הרבה⁶⁷⁴ מיחס השלישי אל הראשון והשני מקובצים. ואולם, שטח יחס⁶⁷⁵ הראשון והשני מקובצים אל השלישי, ביחס⁶⁷⁶ השלישי אל הראשון⁶⁷⁷ והשני מקובצים⁶⁷⁸, הוא אחד שלם. אם כן, השטח ההווה⁶⁷⁹ מיחס הראשון והשני מקובצים אל השלישי, ביחס⁶⁸⁰ הראשון והשלישי מקובצים אל⁶⁸¹ השני, הוא יותר מאחד שלם⁶⁸².

⁶²⁸ Mu68 - Missing is inserted after זה - דמיון. ⁶²⁹ Pm2271 - Missing replaces מה לפי. ⁶³⁰ Je - Missing הראשון. ⁶³¹ Pm2271 - Missing וב'. ⁶³² Mo30 - Missing שלם. ⁶³³ Vi - Missing והמספר הגילוי. ⁶³⁴ Mo30 - Missing replaces לזה. ⁶³⁵ Pa - Missing לשני. ⁶³⁶ Mo30 - Missing לשי. ⁶³⁷ Mo30 - Missing ג'. ⁶³⁸ Mo30, Pm2462, Vi - Missing כיהס. ⁶³⁹ Mo30 - Missing replaces לזה. ⁶⁴⁰ Vi, Pm2462, Mu68 - Missing נבאר בה. ⁶⁴¹ Mo30, Mo1063, Pm2271, Pm2462, Vi - Missing כיהס. ⁶⁴² Pm2271 - Missing חלק מהאחר replaces חלקי האחד. ⁶⁴³ Mo30, Je, Mo1063 - Missing חלק מהאחר replaces חלקי האחד. ⁶⁴⁴ Mo1063 - Missing מן המספרים. ⁶⁴⁵ Mu68 - Missing הוא אחד. ⁶⁴⁶ Pa, Pm2462 - Missing כיהס. ⁶⁴⁷ Mo30, Vi, Pa, Pm2271, Pm2462 - Missing כיהס. ⁶⁴⁸ Vi - Missing אחד. ⁶⁴⁹ Mo30 - Missing ג'. ⁶⁵⁰ Pa - Missing התאמת. ⁶⁵¹ Pa - Missing זה. ⁶⁵² Je - Missing במספר. ⁶⁵³ Pa - Missing כיהס. ⁶⁵⁴ Mo30 - Missing הנה. ⁶⁵⁵ Vi, Pm2462 - Missing ה'ח' חלק מג' במספר ב'. ⁶⁵⁶ Mo30 - Missing הנה. ⁶⁵⁷ Je - Missing ה'ח' חלק מג' במספר ב'. ⁶⁵⁸ Mo30 - Missing ה'ח' חלק מג' במספר ב'. ⁶⁵⁹ Vi, Mu68 - Missing ה'ח' חלק מג' במספר ב'. ⁶⁶⁰ Je - Missing ה'ח' חלק מג' במספר ב'. ⁶⁶¹ Pm2271 - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁶² Pm2271 - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁶³ Mo30, Pa - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁶⁴ Je - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁶⁵ Je, Mo30, Mo1063 - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁶⁶ Vi - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁶⁷ Mo30 - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁶⁸ Mo30 - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁶⁹ Pa - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁷⁰ Mo30 - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁷¹ Mo30 - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁷² Mo30 - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁷³ Pa - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁷⁴ Mu68 - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁷⁵ Mo30 - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁷⁶ Mo30, Vi, Pa, Pm2462 - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁷⁷ Je - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁷⁸ Mo30 - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁷⁹ Mo30 - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁸⁰ Mo30, Vi, Pa, Pm2462 - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁸¹ Je - Missing כיהס ט'כ' אל ב'. ⁶⁸² Pm2271 - Missing the last three sentences except the last word שלם.

19. שאלה: יחס ⁶⁸³ השני אל הנשאר מהשלישי כשחוסר ממנו הראשון, מספר מונח. ⁶⁸⁴ ויחס השלישי אל הנשאר מהשני ⁶⁸⁵ כשחוסר ממנו הראשון, מספר אחר ⁶⁸⁶ מונח. כמה כל אחד מהמספרים שניהגו זה המנהג?

ראוי שתוציא שלשת מספרים ⁶⁸⁷ ינהגו כמו המנהג הנזכר ⁶⁸⁸ קודם זה באלו היחסים הנזכרים הנה ⁶⁸⁹. והנה ⁶⁹⁰ המספר ⁶⁹¹ הראשון הוא יהיה הראשון ⁶⁹² הנה; והראשון והשני ⁶⁹³ מקובצים יהיו המספר השני הנה; והראשון והשלישי מקובצים יהיו המספר השלישי הנה.

המשל, שיהיה יחס השני אל הנשאר מהשלישי כשחוסר ממנו הראשון, ג' שלמים ושליש. ויחס השלישי אל הנשאר מהשני כשחוסר ממנו הראשון, מספר ו'. הנה תוציא שלשה מספרים על הדרך הקודמת באלו היחסים הנזכרים. הנה ר"ל, שיהיה יחס מקובץ הראשון והשני אל השלישי, ג' שלמים ושליש; ויחס מקובץ הראשון והשלישי מקובצים אל השני ⁶⁹⁴, ו' שלמים. והנה הראשון י"ט ⁶⁹⁵, והשני ד' ושליש, והשלישי ז'. ולזה יהיה הראשון י"ט. ותחבר עם השני י"ט' ויהיו כ'ג' שלמים ושליש, והוא ⁶⁹⁶ המספר השני. ותחבר עם השלישי י"ט' יהיו ⁶⁹⁷ כ"ו, והוא המספר השלישי. והקש על זה. וסבת זה מבוארת ממה שקדם.

ומזה גם כן ⁶⁹⁸ תוכל להוציא כל מה שהוצאת בדרך הקודמת. ר"ל, שאם נודע לך אחד מהמספרים ⁶⁹⁹ תוכל לדעת האחרים ⁷⁰⁰, אחר שהוצאת ⁷⁰¹ המספרים שניהגו זה ⁷⁰² המנהג אשר הם גיליים למספרים הנעלמים, ומה שנמשך לזה המוצאתם מצד הידיעות אשר אפשר לקנות מהם זאת הידיעה.

20. שאלה: חברנו הראשון עם השני, והיה יחס המקובץ אל הנשאר מהשלישי כשחוסר ממנו הראשון, מספר ⁷⁰³ מונח. וכאשר חברנו הראשון עם השלישי, היה יחס המקובץ אל הנשאר מהשני כשחוסר ממנו הראשון, מספר אחר ⁷⁰⁴ מונח. ⁷⁰⁵ כמה כל אחד מהמספרים שניהגו זה המנהג?

הנה ראוי שתוציא לפי אלו היחסים שלשה מספרים על הדרך ⁷⁰⁶ הקודמת. וחצי המספר הראשון ⁷⁰⁷ הוא יהיה המספר הראשון הנה. והשני מחובר עם הראשון הזה ⁷⁰⁸, רצוני ⁷⁰⁹ חצי הראשון הקודם, הוא יהיה המספר השני הנה. והשלישי מחובר עם הראשון הזה הוא ⁷¹⁰ יהיה המספר השלישי הנה. ⁷¹¹

המשל, שיהיה יחס הראשון והשני מקובצים אל הנשאר ⁷¹² מהשלישי כשחוסר ממנו הראשון, ד' שלמים וחצי. ויחס הראשון והשלישי מקובצים אל הנשאר מהשני כשחוסר ממנו הראשון ⁷¹³, הוא ה' שלמים ⁷¹⁴. ונרצה לדעת: כמה כל המספרים שניהגו זה המנהג?

הנה נוציא המספרים השלשה על הדרך הקודמת לפי אלו היחסים. רצוני, שיהיה יחס הראשון והשני מקובצים אל השלישי, ד' וחצי, ויהיה יחס הראשון והשלישי מקובצים אל השני, מספר ה'. ולזה יהיה הראשון כ"א' וחצי, והשני ה' ⁷¹⁵, וחצי, והשלישי ו'. והנה חצי הראשון הוא י' ⁷¹⁶ וג' רביעיות, והוא הראשון הנה. חברנו י' וג' רביעיות עם השני, ועלה י"ו' רביע' ⁷¹⁷, והוא השני הנה. חברנו י' וג' רביעיות עם השלישי ועלה י"ו' וג' רביעיות והוא ⁷¹⁸ השלישי הנה ⁷¹⁹. והקש ⁷²⁰ על זה. וסבת זה ⁷²¹ מבוארת ממה שקדם.

ואחר שידעת המספרים שניהגו זה המנהג, תוכל לקנות מהם הידיעה במספרים הגיליים על הצד הקודם. רצוני, עם קדימת הידיעה באחד מהם ידוע הגיליות, או מקובץ שנים מהם, או שאר מיני הידיעות הנזכרות קודם, אשר נעמוד מהם על ידיעת המספרים הגיליים לשלשה מספרים המונחים.

21. שאלה: המספר הראשון עם חלק מונח מהשני והשלישי מקובצים, שוה אל המספר השני עם חלק אחר ⁷²³ מונח מהראשון והשלישי מקובצים. וכן הוא שוה אל המספר השלישי עם חלק אחר ⁷²⁴ מונח ⁷²⁵ מהראשון והשני מקובצים. ואחד מהמספרים מספר מונח. כמה כל אחד מהמספרים הנשארים?

הנה ראוי שתוציא תחלה ⁷²⁶ המספרים ⁷²⁷ שניהגו זה המנהג, על הצד שהתבאר במאמר הראשון מזה הספר. וממה שקדם לך מהידיעה באחד מהמספרים הגיליים, תעמד על ידיעת המספרים הגיליים בכללם ⁷²⁸ איש על מקומו. והמספרים ההם ⁷²⁹ הם המבוקשים.

מן השני - Mo30 ⁶⁸⁵ is inserted. ויחס השלישי אל הנשאר מהשני כשחוסר ממנו הראשון, מספר מונח. - Mo30 ⁶⁸⁴. יחס Missing ⁶⁸³. והנה Je, Mo30 - Missing ⁶⁹⁰. הנה Mo1063 - Missing ⁶⁸⁹. הנזכר Pm2271 - Missing ⁶⁸⁸. המספרים Missing Vi - ⁶⁸⁷. אחד - Pm2271 ⁶⁸⁶ שלמים. - Mu68 ⁶⁹⁴. והשני is inserted יהיו - Pa ⁶⁹³. הראשון - Missing Vi, Mu68, Pm2462 ⁶⁹². והמספר - Pm2271 ⁶⁹¹. הוא - Mo1063 ⁶⁹⁷. והוא - Pa ⁶⁹⁶. ט' - Pa ⁶⁹⁵. ו' שלמים. והוא - Mo1063 ⁶⁹⁷. והוא - Pa ⁷⁰². הוצאת - Pa ⁷⁰¹. האחדים - Mo30 ⁷⁰⁰. מן המספרים - Vi, Mu68, Pa, Pm2271, Pm2462 ⁶⁹⁵. is inserted. והנה הראשון י"ט', והשני ד' ושליש, והשלישי ⁷⁰³. זה - Pa - Missing ⁷⁰². הוצאת - Pa ⁷⁰¹. האחדים - Mo30 ⁷⁰⁰. מן המספרים - Vi, Mu68, Pa, Pm2271, Pm2462, Mu68 ⁶⁹⁹. גם כן - Vi - Missing ⁶⁹⁸. ויהיו - Mo30 ⁷⁰³. Je, Mo1063 - Missing ⁷⁰⁵. אחד - Pa, Pm2271 ⁷⁰⁴. Mo1063 - Rewritten without after in the margin. Mo1063 - Missing ⁷⁰⁴. Je, Mo1063 - Missing ⁷⁰⁵. אחד - Pa, Pm2271 ⁷⁰⁴. Mo1063 - Rewritten without after in the margin. Mo1063 - The sentence is in the margin. ⁷⁰⁶ Vi - Missing ⁷⁰⁷. דרך - Vi, Pm2462, Mu68 - Missing ⁷⁰⁸. הראשון - Vi - Missing ⁷⁰⁸. הראשון מחובר עם הראשון הזה הוא יהיה המספר ⁷¹¹ Pa - Missing ⁷¹¹. והוא - Vi, Mu68, Pm2462 ⁷¹⁰. ורצוני - Pm2271 ⁷⁰⁹. היה - ד' שלמים וחצי. ויחס הראשון והשני מקובצים אל השלישי, ד' וחצי, ויהיה יחס הראשון והשלישי מקובצים אל השני, מספר ה'. ולזה יהיה הראשון כ"א' וחצי, והשני ה' ⁷¹⁵, וחצי, והשלישי ו'. והנה חצי הראשון הוא י' ⁷¹⁶ וג' רביעיות, והוא הראשון הנה. חברנו י' וג' רביעיות עם השני, ועלה י"ו' רביע' ⁷¹⁷, והוא השני הנה. חברנו י' וג' רביעיות עם השלישי ועלה י"ו' וג' רביעיות והוא ⁷¹⁸ השלישי הנה ⁷¹⁹. והקש ⁷²⁰ על זה. וסבת זה ⁷²¹ מבוארת ממה שקדם. והוא ⁷²² השלישי הנה. והוא ⁷²³ המספר השלישי הנה. והוא ⁷²⁴ המספר השלישי הנה. והוא ⁷²⁵ המספר השלישי הנה. והוא ⁷²⁶ המספר השלישי הנה. והוא ⁷²⁷ המספר השלישי הנה. והוא ⁷²⁸ המספר השלישי הנה. והוא ⁷²⁹ המספר השלישי הנה.

והמשל, שיהיה הראשון עם רביעית הנשארים, שוה אל השני עם ששית הנשארים. והוא ⁷³⁰ גם כן שוה אל השלישי עם תשיעית הנשארים. וכבר התבאר לך במאמר הראשון מזה הספר, שסדור אלו המספרים השלשה הוא על זה הסדר ⁷³¹ אשר סדרנו ⁷³². רצוני, שהראשון ⁷³³ הוא אשר יתחבר עמו ⁷³⁴ חלק ⁷³⁵ יותר גדול מהנשארים, והשלישי ⁷³⁶ הוא אשר יתחבר עמו חלק ⁷³⁷ יותר קטן ⁷³⁸ מהנשארים ⁷³⁹. והזכרתי לך זה, למען לא תתבלבל בסדורם ⁷⁴⁰. ויהיה המספר השני מהם כ'. ורצינו לדעת: כמה כל אחד מהנשארים? וכבר ידענו שהמספרים שניהגו כמו זה המנהג: הראשון מהם ק'י'ט', והשני ק'י'א' ⁷⁴¹, והשלישי ק'ס'ט', מזה הגיליים ⁷⁴². והמספר ⁷⁴³ שהוא הגיליי לשני הוא כ'. ⁷⁴⁴ ונוציא שאר הגיליים על זה היחס. ולזה יהיה הגיליי לראשון, ט'ו' שלמים וק'ט'ו' חלקים מק'י'א' ⁷⁴⁵ באחד שלם, והוא הראשון הנה ⁷⁴⁶. ויהיה הגיליי לשלישי כ'ב' שלמים ונ'ח' ⁷⁴⁷ חלקים מק'י'א' ⁷⁴⁸ באחד, והוא השלישי הנה. והם המספרים המבוקשים. ואם תרצה תוכל לבחון זה.

והיה זה כן, לפי שהנמשכים על יחס הקודמים. הנה יהיה יחס הראשון מהקודמים אל השני מהם, כיחס הראשון מהנמשכים אל השני מהם. ולזה יהיה יחס הראשון מהקודמים אל השלישי, כיחס הראשון מהנמשכים אל השלישי. וכאשר קבצנו, הנה יהיה יחס הראשון מהקודמים אל השני והשלישי מהם מקובצים, כמו יחס ⁷⁴⁹ הראשון מהנמשכים אל השני והשלישי מהם מקובצים. ולזה יהיה יחס הראשון מהקודמים אל רביעית השני והשלישי מהם מקובצים ⁷⁵⁰, כמו יחס הראשון מהנמשכים אל רביעית השני והשלישי מהם ⁷⁵¹. וכאשר קבצנו, הנה יחס הראשון ⁷⁵² מהקודמים עם רביעית השני והשלישי מהם, אל הראשון מהקודמים, כיחס הראשון מהנמשכים עם רביעית השני והשלישי ⁷⁵³, אל הראשון מהנמשכים.

ובזה ⁷⁵⁴ התבאר, שיחס השני מהקודמים עם ששית השלישי והראשון מהם, אל השני מהקודמים, הוא ⁷⁵⁵ כמו יחס השני מהנמשכים עם ששית השלישי והראשון מהם, אל השני מהנמשכים. ובזה ⁷⁵⁶ התבאר, שיחס השלישי מהקודמים עם תשיעית הנשארים מהם אל השלישי מהקודמים, הוא כמו יחס השלישי מהנמשכים עם תשיעית הנשארים ⁷⁵⁷ מהם ⁷⁵⁸ אל השלישי מהנמשכים.

וכאשר המירונו, הנה יחס הראשון מהקודמים עם רביעית הנשארים מהם, אל הראשון מהנמשכים ⁷⁵⁹ עם ⁷⁶⁰ רביעית הנשארים מהם, הוא כיחס הראשון מהקודמים אל הראשון מהנמשכים. ויחס השני מהקודמים עם ששית הנשארים מהם, אל השני מהנמשכים מהם, הוא כיחס השני מהקודמים אל השני מהנמשכים. ויחס השלישי מהקודמים עם תשיעית הנשארים מהם, אל השלישי מהנמשכים ⁷⁶¹ עם תשיעית הנשארים מהם, הוא כיחס השלישי מהקודמים אל השלישי מהנמשכים ⁷⁶².

ואולם, יחס הראשון מהקודמים אל הראשון מהנמשכים ⁷⁶³, הוא כיחס השני אל השני ⁷⁶⁴, וכיחס השלישי אל השלישי. אם כן, יחס הראשון מהקודמים עם רביעית הנשארים מהם, אל הראשון מהנמשכים עם רביעית הנשארים מהם ⁷⁶⁵, הוא כמו יחס השני מהקודמים עם ששית הנשארים מהם, אל השני מהנמשכים עם ששית הנשארים מהם ⁷⁶⁶; וכמו יחס השלישי מהקודמים עם תשיעית הנשארים מהם, אל השלישי מהנמשכים עם תשיעית הנשארים מהם. וכאשר המירונו, יהיו גם כן מתיחסים. אבל הקודמים כלם שוים הנה הנמשכים כלם שוים. והקש על זה.

ובזה תוכל להוציא, מאי זו ידיעה שתהיה לך באלו המספרים הנעלמים, המספרים הגיליים למספרים השלשה הידועים. רצוני, אם ידעת יתרון אחד מהנעלמים ידוע ⁷⁶⁷ הגיליות על אחד מהם ידוע הגיליות ⁷⁶⁸, או אם ידעת מספר ⁷⁶⁹ שנים מהנעלמים מקובצים, ומה שימשך לזה ⁷⁷⁰ מאפני הידיעה, יהיה אפשר לקנות ממנה ⁷⁷¹ המספרים האלו הנעלמים על הצד שהתבאר קודם. ותבין ותמצא.

⁷³⁰ Vi - הוא. Pa - והנה. ⁷³¹ Vi - המדרגה. Pa, Pm2271 - זה הסדר replaces זאת ההדרגה. Mo1063 is in the margin. ⁷³² המתחלק - Mo30, Mo1063. ⁷³³ Mo30, Mo1063 - המתחלק. ⁷³⁴ Je - כי הראשון - ⁷³⁵ Mo30, Mo1063. ⁷³⁶ Mo30 - סדרנו is inserted after ד'א - ⁷³⁷ Mo30, Mo1063 - חלק. ⁷³⁸ Mo30, Mo1063 - Missing. ⁷³⁹ Mo30 - חלק. ⁷⁴⁰ Mo30, Mo1063 - Missing. ⁷⁴¹ Pa - ק'י'ט' is in the margin. ⁷⁴² ק'י'ט' - ⁷⁴³ Pa - גדול. ⁷⁴⁴ Je, Mo30 - והנשארים. ⁷⁴⁵ Mo30, Mo1063 - Missing. ⁷⁴⁶ Je, Pa, Pm2271 - Missing. ⁷⁴⁷ Je, Vi - Missing. ⁷⁴⁸ Je, Mo30, Mo1063 - Missing. ⁷⁴⁹ Je, Mo30, Mo1063 - Missing. ⁷⁵⁰ Vi - Missing. ⁷⁵¹ Pa, Pm2271 - Missing. ⁷⁵² Je, Mo30, Mo1063 - Missing. ⁷⁵³ Vi - Missing. ⁷⁵⁴ Pa, Pm2271 - Missing. ⁷⁵⁵ Mo30, Mo1063 - Missing. ⁷⁵⁶ Pa, Pm2271 - Missing. ⁷⁵⁷ Vi - Missing. ⁷⁵⁸ Mo30, Mo1063 - Missing. ⁷⁵⁹ Je - Missing. ⁷⁶⁰ Mo30, Mo1063 - Missing. ⁷⁶¹ Pa, Pm2271 - Missing. ⁷⁶² Je, Mo30, Mo1063 - Missing. ⁷⁶³ Je, Mo30, Mo1063 - Missing. ⁷⁶⁴ Je, Mo30, Mo1063 - Missing. ⁷⁶⁵ Pa - Missing. ⁷⁶⁶ Pa - Missing. ⁷⁶⁷ Vi, Pa, Pm2271 - Missing. ⁷⁶⁸ Pm2271 - Missing. ⁷⁶⁹ Vi, Mu68 - Missing. ⁷⁷⁰ Vi, Pm2271, Pa - לו. ⁷⁷¹ Je, Mo30, Mo1063 - ממיני.

(Ed. 1) ⁷⁷² כתב המחבר: נשלם השער השישי מזה המאמר; ובהשלמו, נשלם זה הספר. והתלה לאל לבדו. והיתה השלמתו בראש ניסן של שנת שמונים ואחת לפרט האלף הששי בהגיעי לשנת שלושים ושלש משנותי. וברוך העוזר ⁷⁷³.

(Ed. 2) ⁷⁷⁴ נשלם השער השישי מזה המאמר; ובהשלמו, נשלם זה הספר. והתלה לאל לבדו. והיתה השלמתו בחודש אלול של שנת שמונים ושתים לפרט האלף השישי. וברוך העוזר ⁷⁷⁵.

---

⁷⁷² Je, Mo30, Mo1063, Pa - Missing this colophon. Instead it has: תם ונשלם שבח לבורא עולם. ⁷⁷³ Vi - אמן, ע"י צעיר התלמידים רכ"ב. תם ונשלם, תהלה לאל עולם, הסופר לא יזק לא היום ולא העוזר. Mu68 - The following is inserted after the colophon. העוזר. Mu68 - The following is inserted after the colophon. תם ונשלם, תהלה לאל עולם, בסולם שיעקב אבינו חלם. ה"ו יום ו', כ"ט' תשרי שי"ג לפ"ק פרש' וזאת הברכה אשר בך משה לעולם, עד שיעלה חמור בסולם, בסולם שיעקב אבינו חלם. ה"ו יום ו', כ"ט' תשרי שי"ג לפ"ק פרש' וזאת הברכה אשר בך משה לעולם. אמן ואמן סלה, תם ונשלם, תהלה לאל עולם, אמן - ⁷⁷⁵ Mo30 - Missing this colophon. ⁷⁷⁴ Vi, Mu68, Pa, Pm2271, Pm2462 - Missing this colophon. ע"ה. העוזר is inserted after סלה, ועד תם.